manus ei⁹: id eſt opa eius. Cui⁹ niſi ipſius
ethiopie? Quia h̄ in greco nõ ē ambiguũ:
eiuſ q̄ppe ibi feminino genere aptiſſime po
ſitũ eſt: ac p̄ h̄ nihil aliud dictũ eſt q̄ȝ ethi-
opia p̄ueniet man⁹ ſuaſ deo: id ē credẽdo i
deũ p̄ueniet opa ſua. Exiſtimo eniȝ inquit
apl's: iuſtificari hoīem p̄ fideȝ ſine opibus
legis. An iudeorũ deus tm̄? Nõne ⁊ gen-
tium? Sic ḡ ethiopia q̄ videt̄ extrema gē-
tium iuſtificat̄ p̄ fidem ſine opib⁹ leg̃. Nõ
eni vt iuſtificet̄ de legis opibus gloriatur:
nec p̄ponit fidei merita ſua: ſ; fide preuenit
opa ſua. Pl'es ſane codices greci non hñt
manus: ſed manum: qđ tantundem valet:
qm̄ ꝓ opibus poſitũ eſt. Mallē aũt latini
interp̄tes ſic trãſtuliſſent: ethiopia p̄ueniet
manus ſuas: q̄ȝ vt manũ ſuã deo: qm̄ pla
nius h̄ eſſet q̄ȝ: quod nũc dictũ eſt: ⁊ ſalua
veritate fieri poſſet: q; in greca lĩgua id ꝓ-
nomen nõ ſolũ eius: ſ; etiã ſuã vl' ſuas pōt
intelligi. Suã ḡ ſi manũ: ſuas aũt ſi man⁹.
Nã qđ ē i greco χειρα αυτεσ qđ pl'es co
dices habent: ⁊ manũ ei⁹ ⁊ manuȝ ſuã pōt
intelligi. Qđ v̊o rarũ eſt in codicib⁹ greci
χειρασ αυτεσ ⁊ man⁹ eius ⁊ man⁹ ſuas
latine pōt dici. Hinc iam velut decurſis
p̄ ꝓphetiã rebus oīb⁹ q̄s impletas eſſe iaȝ
cernim⁹: hortat̄ ad laudē chriſti: ac deīde
ꝓnũciat futurũ ei⁹ aduentũ. ¶ Regna
terre cantate deo: pſallite domino.
¶ Pſallite deo q̄ aſcēdit ſup̄ celuȝ
celorũ ad oriente. Vl' ſicut nõnulli co-
dices hñt. Qui aſcēdit ſup̄ celũ celi:
ad oriente. In his v̄bis ille non intelli-
git chriſtũ: q̄ eius reſurrectionē: aſcēſioneȝ
q̄ȝ non credit. Ad orientē v̊o qđ addidit:
nonne etiã ipm̄ locũ: qm̄ in p̄tibus oriẽtis
eſt vbi reſurrexit ⁊ vñ aſcendit exp̄ſſit? Er-
go ſup̄ celum celi ſedet ad dexterã patris.
Hoc ē qđ dicit apl's. Ipe eſt q̄ aſcēdit ſu-
p̄ oēs celos. Quid eni celoꝝ reſtat poſt ce
lũ celi? Quos ⁊ celos celoꝝ poſſum⁹ dicē
ſicut vocauit firmamentũ celũ: qđ tñ celuȝ
etiã celos legimus vbi ſcriptũ eſt: Et aq̄ q̄
ſup̄ celos ſunt laudent nomē dñi. Et quo-
niam inde v̄turus eſt ad iudicandos vi-
uos ⁊ mortuos. Attende quod ſequitur.
Alia lra ⁊ voci ſue
¶ Ecce dabit ⁱvocē ſuã vocē virtu
tis: Ille q̄ ſicut agnus coram tondente ſe
fuit ſine voce: ecce dabit vocē ſuaȝ: nec vo
cem infirmitatis tãq̄ȝ iudicãdus: ſ; vocem
v̄tutis tanq̄ȝ iudicaturus. Nõ eni de⁹ oc-
cultus ſicut p̄us: ⁊ in hoīm iudicio nõ ape
riens os ſuũ: ſ; deus manifeſtus veniet: de
us nr̄ ⁊ non ſilebit. Quid deſperatis infi-
deles? q̄d irridet̄? Quid dicit huius mal⁹?
Tardat dñs me⁹ venire. Ecce dabit vocē
ſuam: vocem v̄tutis. Date gl'iam deo
ſup̄ iſrl': magnificẽtia eius. De quo
dicit apl's ſup̄ iſrl' dei. Non eni oēs qui ex
iſrl' hi ſunt iſraelite: qm̄ eſt ⁊ iſrl' ſm̄ carneȝ.
Unde ait. Videte iſrl' ſm̄ carneȝ. Nõ autē
qui filij carnis hi filij dei: ſed filij ꝓmiſſio-
nis deputant̄ in ſemine. Tũc ḡ qñ erit ſine
vlla malorũ cõmixtione p̄p̄lus eius tanq̄ȝ
maſſa ventilabro emũdata: tanq̄ȝ iſrael in
quo dolus nõ eſt: tũc eminẽtiſſima erit ſup̄
iſrl' magnificentia eius. Et virtus eius
in nubibus. Nõ eni ſolus veniet ad iu
dicium: ſ; cũ ſenioribus populi ſui: q̄buſ ꝓ
miſit q' ſedebũt ſup̄ ſedeſ iudicaturi: q̄ etiã
angelos iudicabũt. He ſunt nubes. Beni
q̄ȝ ne aliud nubes intelligerent̄: ſecut⁹ ad
iunxit. ¶ Mirabil' deus in ſanctis
ſuis: deus iſrl'. Tunc eni ⁊ nomen ipm̄
veriſſime ac pleniſſime implebit̄ iſrl': qđ eſt
videns deuȝ: qm̄ videbimus eũ ſicuti eſt.
Ipe dabit virtuteȝ ⁊ fortitudinem
plebi ſue: bñdictus deus. Nunc fra
giles ⁊ infirmi: habemus theſaurum iſtuȝ
in vaſis fictilibus: Tunc v̊o etiam corpo-
rum glorioſiſſima commutatiōe: ipe dabit
v̄tutem ⁊ fortitudineȝ plebi ſue. Seminat̄
eni hoc corpus in infirmitate: ſurget i vir-
tute. Ipe ergo dabit v̄tutem quam in ſua
carne p̄miſit: de qua dicit apl's: Virtutem
reſurrectiōis eius: fortitudinē aũt q; inimi
ca deſtruet̄ mors. Qm̄ itaq̄ȝ ꝓlixum ⁊ ad
intelligendũ difficilem pſalmũ: tandeȝ ali
qñ ipo adiuuãte finiuimus: bñdictus de⁹
Amen. ¶ Explicit Tract. de pſ. LXVII.

¶ Incipit Tract. de pſ. LXVIII.

Sermo prim⁹ de p̄ria p̄te pſalmi.

EX tpe in hoc ſeculo exorti ſumus
⁊ aggregati p̄p̄lo dei: quo iaȝ olus
illud ex grano ſynapis tetẽdit bra
chia ſua: quo iaȝ fermentũ illud qđ primo
contẽptibile fuit: fermẽtauit tres mẽſuras:
id eſt totũ orbē terraꝝ repatuȝ ex tribus fi-
lijs noe: quoniam ab oriente ⁊ occidẽte et
aquilone ⁊ auſtro veniũt qui recũbũt cum
patriarchis: expulſis foras eis qui de illo-
rum carne ſunt nati: ⁊ eoꝝ fidē nõ ſunt imi
tati. Ad hanc ergo chriſti eccl'ie gl'iaȝ ocu-
los aperuim⁹: ⁊ iſtam ſterilem cui gaudiũ
indictum atq̄ȝ p̄dictuȝ ē: qđ pl'es filios ha
bitura eſſet: q̄ȝ illa q̄ habebat viruȝ: iã talē
inuenimus que oblita eſſet opprobriorum

⁊ ignominie viduitatis ſue: ⁊ iõ poſſumus
forte mirari cũ voces hũilitatis chriſti vel
noſtre legerim⁹ in aliq̃ ꝓphetia: ⁊ fieri põt
vt minus ex eis afficiamur: q̄ non eo tem-
pore venimus qñ iſta cum ſapore legeban
tur abũdante ꝑſſura. Sed rurſus ſi tribu-
lationum abundantiã cogitem⁹: ⁊ in qua
ambulem⁹ viã cognoſcam⁹: ſi tñ i illa am-
bulamus q̄ꝫ ſit anguſta ⁊ ꝑ ꝑſſuras atq̄ꝫ tri
bulationes ꝑducat ad requiẽ ſempiternã:
q̄ꝫ ipa q̄ in rebus humanis vocat̃ felici-
tas plus ſit timenda q̄ꝫ miſeria: qñquidem
miſeria plerunq̄ꝫ affert ex tribulatione fru-
ctum bonũ: felicitas aũt corrũpit animam
ꝑuerſa ſecuritate: ⁊ dat locũ diabolo tem-
ptatori. Cũ g̃ cogitauerimus prudenter ⁊
certe: ſicut pſallit hec victima tẽptationeꝫ
eſſe vitã humanã ſuꝑ terrã: neminẽq̄ꝫ om-
nino eẽ ſecurum: nec debere eſſe ſecurum:
donec ad illã patriã veniat̃: vñ nemo exit
amicus: quo nemo admittit̃ inimic⁹: etiaꝫ
nũc in ipa eccl'ie gl'ia agnoſcim⁹ voces tri-
bulationis nr̃e: ⁊ tãq̄ꝫ mẽbra chriſti cõpa-
ge caritatis ſubdita capiti noſtro: ⁊ nos in
uicem retinẽtia dicem⁹ de pſalmis quod h̄
dixiſſe inuenerim⁹ martyres q̄ fuerũt ante
nos: q̄ tribulatio eſt oĩbus cõis ab initio
vſq̄ꝫ in finẽ. Tñ iſtũ pſalmũ quem tractan
dũ ſuſcepim⁹: ⁊ de quo loq̄ caritati veſtre
in noĩe dñi ꝓpoſuimus: in grano ſynapis
agnoſcam⁹. Paululũ in altitudĩe oleris ⁊
diffuſiõe ramoꝝ: ⁊ ab illa gl'ia vbi aues ce
li requieſcunt: auocemus cogitationẽ: ⁊ hec
magnitudo q̄ nos delectat in olere: q̄ꝫ de
paruo ſurrexit audiam⁹. Chriſtus eñi hic
loq̃t: ſꝫ iam ſcientibus dicimus: chriſt⁹ non
ſolũ caput ſꝫ ⁊ corp⁹ eſt: ex ipis v̄bis agno
ſcim⁹. Nã q̄ chriſt⁹ h̄ loq̃t dubitare oĩno
nõ ꝑmittit̃. Hic ſunt enim expſſa v̄ba: q̄ in
eius paſſiõe cõpleta ſunt. Dederũt i eſcaꝫ
meã fel: ⁊ in ſiti mea potauerunt me aceto.
Quẽ iſta ad litterã impleta ſunt: ⁊ prorſus
quõ ꝓdicta: ſic reddita. Cũq̄ꝫ ipe chriſtus
dixiſſet: ſitio: pendẽs in cruce: ⁊ ad h̄ v̄bũ
ei acetũ in ſpongia datũ eſſꝫ: quo accepto
dixit: Conſummatũ eſt: ⁊ ſic inclinato ca-
pite tradidit ſpũm: oſtendẽs iſta oĩa q̄ pre
dicta ſunt in illo fuiſſe tũc ꝯſummata: non
licet h̄ aliud intelligere. Apl'i etiã loquen-
tes de chriſto: teſtimonia ex iſto pſalmo de
derũt. Quis aũt deuiet a ſententijs eoꝝ:
Aut q̄s agnus nõ ſeq̃t̃ arietes: Ergo chri-
ſtus hic loq̃t: magiſq̄ꝫ nobis demõſtrãduꝫ
eſt vbi eius mẽbra loquant̃: ⁊ oſtẽdam⁹ q̄
totus h̄ loquit̃ q̄ꝫ dubitandum q̄ chriſtus
loquat̃. Titulus pſalmi ẽ. In finem
ꝓ his q̄ cõmutabunt̃ ipſi Dauid:
Nunc cõmutationẽ in meli⁹ audi. Cõmu
tatio eñi: vel in deterius eſt: vel in melius.
Adam ⁊ Eua in deteri⁹: Qui ex Adam et
Eua chriſto adheſerũt: in melius cõmuta
ti ſũt. Sicut eñi ꝑ vnũ hoĩem mors: ita ⁊ ꝑ
vnũ hoĩeꝫ reſurrectio mortuoꝝ. Et ſicut i
Adã oẽs moriunt̃: ſic ⁊ in chriſto oẽs viui
ficabunt̃. Ab eo q̄d formauit de⁹ mutatus
eſt Adã: ſꝫ in peius iniq̄tatis ſue: ab eo q̄d
opata eſt iniq̄tas mutant̃ fideles: ſꝫ i meli⁹
ꝑ grãm dei. Ut mutaremur in pei⁹ nr̃a ini-
quitas fuit: vt mutaremur in meli⁹: nõ nr̃a
iuſticia: ſꝫ gratia dei pſtat. Q̄ g̃ in pei⁹ mu
tati ſumus nobis imputem⁹: q̄ in meli⁹ cõ
mutamur deũ laudem⁹. Pro his ergo iſte
pſalmus: qui cõmutabunt̃. Uñ aũt iſta cõ
mutatio facta eſt: niſi ex paſſione xp̄i: Pa-
ſcha ipm latine trãſitus interp̄tat̃. Non eſt
eñi paſcha grecũ nomẽ: ſꝫ hebreum. Reſo
nat q̄dem in greca lingua paſſionem: quia
πασχέιν pati dr̃: ſꝫ ꝯſultũ hebreũ eloquꝫ
aliud indicat. Paſcha trãſituꝫ cõmẽdat.
Qd̄ admonuit etiã Johes euãgeliſta: qui
imminẽte paſſiõe cũ veniret dñs ad cenã:
q̄ cõmendauit ſacr̃m corpis ⁊ ſanguis ſui
ita loq̃t. Cũ aũt veniſſet hora q̄ trãſiret ieſ⁹
de h̄ mũdo ad pr̃em: Exp̄ſſit g̃ tranſitũ pa
ſche. Sꝫ niſi ipe trãſiſſet hinc ad patrem q̄
ꝓpter nos venit: nos tranſire hinc quomõ
poſſemus: q̄ non ꝓpter aliq̄d leuandũ de
ſcendimus: ſꝫ cecidimus: Ipe aũt nõ ceci-
dit: ſꝫ deſcendit vt eum q̄ ciciderat ſubleua
ret. Tranſitus g̃ illius ⁊ nr̃ hinc ad patreꝫ
de h̄ mũdo ad regnũ celoꝝ: de vita morta
li ad vitã eternã: de vita terrẽa ad vitã ce-
leſtem: de vita corruptibili ad incorrupti-
bilem: de tribulationũ ꝯuerſatiõe ad ꝑpe-
tuam ſecuritatẽ. Iõ ꝓ his qui cõmutabũt̃
pſalmi titulus eſt. Cauſã igit̃ cõmutatiõis
noſtre: id eſt ipaꝫ dñi paſſionẽ: noſtramq̄ꝫ
in tribulationibus vocẽ in textu pſalmi ad
uertamus: cognoſcamus: congemiſcam⁹:
⁊ audiẽdo: cognoſcendo: congemiſcendo
mutemur: vt impleat̃ in nobis titulus pſal
mi: Pro his q̄ commutabunt̃.

Expoſitio prime partis.

Saluum me fac deus qm̄ in-
trauerũt aque vſq̄ꝫ ad aĩam
meã. Granum illud eſt contem
ptum h̄modo: quod videtur humi-
les dare voces. In horto oritur miraturo

mūdo oleris magnitudinē: cuꝰ olerꝭ ſemē
ꝯtemptū eſt a iudeis. Reuera eni cōſide-
rate ſemen ſynapis minutū fuſcū aſperna
bile ꝑſus: vt ibi impleat qḋ dictum eſt.
Vidimus eū ⁊ nō habebat ſpēm neqꝫ de-
corem. Aquas aūt intraſſe vſqꝫ ad animā
ſuā dicit: qꝛ potuerūt ille turbe q̄s aquarū
noīe ſignificauit hucuſqꝫ ꝑualere vt occi-
derent chriſtū. Preualuerūt ad ꝯtemnen
dum: ad tenendū: ad ligandū: ad inſultan
dum: ad colaphizandū: ad conſpuendū.
Adhuc quouſqꝫ? Vſqꝫ ad mortē. Ergo in
troierūt aque vſqꝫ ad aīam meam. Hanc
q̄ppe vitā dixit aīam ſuā: quouſqꝫ illi acce
dere ſeuiendo potuerūt. Sed nunq̄d hoc
poſſent niſi ab ipſo ꝑmitterent? Vñ ꝙ aliq̄d
tāqꝫ inuitus patiat ſic clamat: niſi quia ca
put mēbra ſua p̄figurat? Paſſꝰ ē q̄ppe ille
qꝛ voluit: martyres v̓o etiā ſi noluerit. Pe
tro nanqꝫ ita p̄dixit paſſionē ſuā. Cum ſe-
nueris inq̄t alius te p̄cinget ⁊ fert quo tu n̄
vis. Quāqꝫ eni chriſto inherere cupiamꝰ:
mori tñ nolumꝰ: ⁊ ideo libent vl' potiꝰ pa-
tienter patimur: quia alius tranſitꝰ non da
tur per quem chriſto cohereamꝰ. Nā ſi pol
ſemus alit ꝑuenire ad chriſtū: id ē ad vitā
eternā q̄s vellet mori? Naturā q̄ppe nr̄am:
id eſt ꝯſortiū quoddā aīe ⁊ corpis ⁊ quan
dam in his duobꝰ familiaritatē ꝯglutina-
tionis atqꝫ cōpaginis exponēs quodā lo-
co apl's ait: habere nos domum nō manu-
factā eternā in cel': id eſt imortalitatem pre
paratā nobis q̄ induendi ſumꝰ in finem cū
reſurrexerimꝰ a mortuis: ⁊ ait: in quo nolu
muſ ſpoliari ſ; ſupueſtiri: vt abſorbeat mor
tale a vita. Si fieri poſſet ſic vellemꝰ ait fie
ri immortales: vt iam veniret ipſa immorta
litas: ⁊ mō ſicut ſumꝰ mutaret nos: vt mor
tale h̄ nr̄m abſorberet a vita: nō ꝑ mortem
corpus puniret: vt in fine iterū recipetur.
Quis ꝙ a mal' ad bona trāſeamus: tamen
ipſe trāſitus aliquantū amarus eſt: ⁊ hꝫ fel
qḋ dederunt dn̄o in paſſione iudei: habet
acre quiddā tolerandū: quo oſtendūt qui
eū aceto potauerūt. Prefigurās ꝙ ⁊ tranſ
formās in ſe noſipſos h̄ ait. Saluū me fac
deus qm̄ intrauerunt aque vſqꝫ ad animā
meā. Potuerūt q̄ ꝑſecuti ſunt etiā occide
re: ſ; amplius q̄d faciāt nō habebūt. Pre-
miſit eni exhortationē ipſe dn̄s dicēs. No-
lite timere eos q̄ corpus occidūt: ⁊ ampliꝰ
nō habent q̄d faciāt: ſed eū timete q̄ habet
ptātem ⁊ corpus ⁊ aīam occidēre in gehē-
nam ignis. Maiore timore minora contē-
nimꝰ: ⁊ maiore eternitatis cupiditate om-
nia tp̄alia faſtidimꝰ. Nam h̄ delitie tp̄ales
dulces ſunt: ⁊ tribulationes tp̄ales amare
ſunt. Sed quis nō bibat tribulatiōis tpa-
lis poculū: metuens ignē gehennaruꝫ? Et
q̄s nō ꝯtemnat dulcedinē ſeculi: inhians
dulcedini vite eterne? Hinc ergo vt libere
mur clamemꝰ ne forte in p̄ſſuris ꝯſentiamꝰ
iniq̄tati: ⁊ vere irreparabiliter ſorbeamur.
Saluū me fac deꝰ qm̄ intrauerūt aque vſ-
qꝫ ad aīam meā. ¶ **Infixus ſum in li
mo profundi: ⁊ nō eſt ſubſtantia.**
Quid dicit limū? An ipſos q̄ ꝑſecuti ſunt?
De limo eni factus eſt hō: ſed iſti cadēdo
a iuſticia limus ꝓfundi facti ſunt: q̄bus ꝑ-
ſequentibꝰ ⁊ ad iniq̄tatē trahere cupiētibꝰ
q̄ſq̄s non conſenſerit de limo ſuo auruꝫ fa-
cit. Merebit eni limus ipſius ꝯuerti in ha-
bitudinē celeſtem: ⁊ ſocius fieri titulo pſal
mi: ꝓ his qui cōmutabunt. Iſti aūt cum li
mꝰ ꝓfūdi eſſent heſi i ill': id ē tenuerūt me:
ꝑualuerūt mihi: occiderūt me. Infixus ſū
ꝙ in limo ꝓfundi: ⁊ nō eſt ſuba. Quid ē h̄:
nō eſt ſubſtantia? Nunq̄d nā ipſe limꝰ non
eſt ſuba? An ego inherendo factꝰ ſum non
eſt ſuba? Quid eſt ꝙ: infixus ſum? Nunq̄d
nam ſic heſit chriſtus? Aut v̓o heſit: an ſi:
ſicut dictū eſt in libro Iob: Terra tradita
eſt in manꝰ impij? An ſm corpus infixus ē
qꝛ teneri potuit: ⁊ ipſam crucifixionē habe-
bat? Niſi eni clauis fixus eſſet: crucifixus
nō eſſet. Vñ ꝙ non eſt ſubſtātia? An limuſ
ille non eſt ſuba? Intelligamus ꝙ ſi potue-
rimus quid ſit non eſt ſuba: ſi p̄us intellexe
rimus quid ſit ſubſtātia. Subſtātia quip-
pe dr̄ ⁊ diuitiarū: ſm quam dicimꝰ habuit
ſubaꝫ ⁊ ꝑdidit ſubſtātiā. Sꝫ nūq̄d hoc pu
tabimꝰ hic dictū eſſe: ⁊ nō eſt ſubſtātia: id ē
non ſunt diuitie: q̄ſi mō aliquid de diuitijſ
ageret: aut aliq̄ q̄ſtio de diuitijs ageretur.
An forte qꝛ ille ipſe limꝰ pauꝑtas erat: ⁊ di
uitie nō erūt niſi qn̄ eternitatis ꝑticipes ef
fecti fuerimꝰ? Tūc ſunt eni vere diuitie qn̄
nobis nihil deerit. Pōt etiā ſm hꝰ v̓bi in-
tellectū accipi ſenſus iſte vt diceret. Infi-
xus ſū in limo ꝓfundi: ⁊ nō eſt ſba: id ē ad
pauꝑtatē ꝑueni. Nā h̄ dicit: Pauꝑ et do-
lens ego ſum. Dicit ⁊ apl's. Qm̄ ꝓpt vos
pauꝑ factꝰ ē cū eſſet diues: vt illiuſ inopia
vos ditaremini. Ergo paupertatem ſuam
volens dominus nobis commendare for-
taſſe dixerit: Non eſt ſba. Ad ſummā eni
pauꝑtatem ꝑuenit qn̄ formā ſui ſe induit.
Diuitie eiꝰ q̄ ſūt? Qui cū i forma dei eſſet:

nõ rapinam arbitratus eſt eſſe ſe equalem deo. He magne incompabileſq; diuitie. Vñ ergo iſta paupertas? Quia ſemetipm exinaniuit formã ſerui accipiẽs in ſimilitudinẽ hoim factus ⁊ habitu inuẽtus vt hõ: hũiliauit ſe factus obediens vſq; ad mortem vt diceret: Introierũt aq̃ vſq; ad aiaz meã. Adde ſup mortẽ: q̇d amplius additurus es? Ignominiã mortiſ. Nõ ſequitur: Mortem aũt crucis. Mag̃ pauptas: ſed hinc erũt magne diuitie: quia ſicut ĩpleta eſt pauptas ei⁹: ita ⁊ implebunť diuitie noſtre de pauptate ipſius. Quantas diuitias hꝫ vt de ſua pauptate nos diuiteſ faceret? Quales nos factur⁹ eſt de diuitijs ſuis q̃s diuites fecit de pauptate ſua? Infixus ſuꝫ in limo ꝓfundi: ⁊ nõ eſt ſubã. Intelligitur alio mõ ſubã illud quod ſumus q̇cquid ſumus. Sed ad h̄ intelligendũ eſt aliq̃ꝫto difficilius q̃ꝫq̃ꝫ res vſitate ſunt. Sꝫ q: inuſitatum v̇bũ eſt: indiget cõmendatiõis ⁊ expoſitionis aliquãtule: cui tñ ſi intenti fueritis fortaſſis in eo non laborabim⁹. Diciť hõ: diciť pecus: diciť ťra: diciť celũ: ſol: lũa: lapis: mare: aer: omnia iſta ſubẽ ſunt: eo ipſo quo ſunt. Nature ipſe ſubẽ dicũť. Deus ẽ q̇dam ſubã. Nam q̇d nulla ſubſtãtia ẽ: nihil omnino eſt. Subã g̊ aliq̇d eſſe eſt. Vñ etiã ĩ fide catholica ꝯ venena q̇rũdã hereticorũ ſic edificamur: vt dicam⁹ prẽm ⁊ filium ⁊ ſpũmſanctum vnius ſubſtãtie eſſe. Quid ẽ vni⁹ ſubſtãtie? Verbi grã. Si aurum eſt pať: aurũ ⁊ filius: aurũ ⁊ ſpũſſanctus. Quicq̇d eſt pater q̇d de⁹ eſt: h̄ filiuſ: h̄ ſpũſſanct⁹. Cũ aũt pater eſt: nõ illud eſt q̇d eſt. Pater eni nõ ad ſe: ſꝫ ad filiũ diciť. Ad ſe aũt deus diciť. Itaq; eo q̇d de⁹ eſt: hoc ipſo ſubſtãtia: ⁊ q: eiuſdẽ ſubſtãtie filius: ꝓculdubio ⁊ filius deus. At vero q̇d pater eſt: q: nõ ſubſtãtie nomẽ eſt: ſꝫ referť ad filiũ: nõ ſic dicimus filium patrem eſſe: quõ dicimus filiũ deũ eſſe. Queris q̇d ſit pater? Rñdeť deus. Queris q̇d ſit filius? Rñdeť deus. Queris q̇d ſit pr̃ ⁊ fili⁹? Reſpondeť deus. De ſolo patre interrogatuſ deum reſponde: de ſolo filio interrogatus deũ reſponde: de vtroq; interrogatus nõ deos: ſꝫ deum rñde. Nõ ſicut in hoibus q̃ris q̇d ſit pater abraam: rñdeť hõ: ſubſtantia eius reſpondeť. Queris q̇d ſit filius ei⁹ Iſaac: reſpondeť hõ eiuſdem ſubẽ Abraam ⁊ Iſaac. Queris q̇d ſit Abraam ⁊ Iſaac: non reſpõdeť hõ: ſꝫ hoies. Non ſic ĩ diuinis. Tanta eni ibi eſt ſubſtãtie ſocietas: vt eq̃litatem admittat: pluralitatẽ ñ admittat. Si g̊ tibi dictũ fuerit: cum dicis mihi filium hoc eſſe q̇d pater eſt: profecto ⁊ filius pr̃ eſt reſponde ſcd̃m ſubſtantiaꝫ: tibi dixi hoc eſſe filiũ q̇d pater eſt: non ſcd̃m id quod alıud diciť. Ad ſe enim deus diciť: ad patrẽ filius diciť. Rurſuſq; pater ad ſe de⁹ dicitur: ad filium pať diciť. Q̇d diciť ad filiũ: pater nõ eſt filius: q̇d diciť filius ad patreꝫ non eſt pater. Q̇d diciť ad ſe pater ⁊ filius ad ſe: h̄ eſt pater ⁊ filius: ideꝫ deus. Quid eſt ergo non eſt ſubã? Scd̃m hunc intellectum ſubſtãtie quomõ poterim⁹ intelligere iſtam pſalmi ſententiã: Infixus ſuꝫ in limo ꝓfundi ⁊ non eſt ſubſtãtia? Deus fecit hominẽ ſubſtantiã fecit atq; vtinã maneret in eo quod deus fecit. Si maneret hõ ĩ eo quod fecit deus: nõ in illo infixus eſſꝫ quem deus genuit. Porro aũt q: ꝑ iniquitatem hõ lapſus eſt a ſubſtãtia ĩ qua fact⁹ eſt: iniq̇tas q̇ppe ipſa nõ eſt ſubſtãtia. Non enim iniquitas eſt natura quam formauit deus: ſed iniq̇tas eſt ꝑuerſitas quam fecit hõ. Venit filius dei ad limũ ꝓfundi et infixus eſt: ⁊ nõ erat ſubſtãtia in q̃ infixuſ eſt: q: in iniq̇tate illorũ infixus eſt. Infixus ſũ in limo ꝓfundi ⁊ nõ eſt ſubſtãtia. Oĩa per ipſm facta ſunt: ⁊ ſine ipſo factũ ẽ nihil. Nature omnes ꝑ ipſm facte ſunt: iniq̇tas ꝑ ipſum facta non eſt: q: iniq̇tas facta non eſt. Subſtãtie ille ꝑ eum facte ſunt: q̃ laudant eũ. Vniuerſa creatura laudãs deũ a trib⁹ puerĩ in camino cõmemorať: ⁊ a terrenis ad celeſtia: vl' a celeſtibus ad terrena hymnus laudantiũ ꝑuenit deuꝫ: nõ quo cũcta iſta habeant ſenſum laudãdi: ſed quia cũcta bene cogitata laudẽ pariũt: ⁊ ĩpleť cor cõſideratione creature ad eructãdũ hymnum creatori. Laudãt omnia deũ: ſed que fecit deus. Nunq̇d in illo hymno aduertiſtis q̇d auaricia laudet deũ? Omnia q̇ppe repẽta nomiata ibi ſunt in laude dei. Nominata ſunt omnia repẽta: ſed nõ ſunt ibi nominata aliqua vitia. Vitia enim ex nobis ⁊ ex noſtra voluntate habem⁹: ⁊ vitia non ſunt ſubã. In his infixus ẽ dñs: quando ꝑſecutionem paſſus eſt in vitio iudeorum: nõ in ſubſtãtia hominũ que ꝑ illuꝫ facta eſt. Infixus ſum inquit in limo profundi: ⁊ nõ eſt ſubſtãtia: Infixus ſum ⁊ nõ inueni quod feci. ⁋ Veni in altitudinẽ mariſ: ⁊ tẽpeſtaſ demerſit me. Grãs ipſi⁹ miſcdie q̇ veit ĩ altitudinẽ maris ⁊ gluttiri a marino ceto dig̃t⁹ ẽ: ſꝫ euomit⁹ ẽ ter-

tio dic. Venit in altitudinem maris in qua
altitudine nos depſſi eramꝰ: in q̃ altitudiẽ
nos naufragiuʒ paſſi eramus. Venit illuc
ipſe: ⁊ tempeſtas demerſit illũ: q꞉ fluctꝰ ibi
paſſus ẽ ipſos hoĩes: tẽpeſtates: voces di-
cẽtium crucifige crucifige: dicẽte Pilato.
Nõ inueni cauſam vllã in hoc hoĩe quare
occidẽdus ſit. Inualeſcebãt voces dicen
tiũ: crucifige: crucifige. Augebat tẽpeſtas
donec demergeret q̃ venerat in altitudinẽ
maris: ⁊ paſſus eſt dñs inter manꝰ iudeoꝝ
qd̓ nõ eſt paſſus cũ ſup aq̃s ambularet: qd̓
non ſolũ ipſe paſſus nõ erat: ſꝫ nec Petruʒ
pati pmiſerat. Veni in altitudinẽ maris: ⁊
tẽpeſtas demerſit me. ¶ Laboraui cla
mans rauce facte ſunt fauces mee:
Hoc vbi: Hoc qñ: Interrogemꝰ euãgeliũ
Paſſionẽ q̃ppe dñi noſtri in hꝫ pſalmo co-
gnoſcimꝰ: eq̃dem paſſum eũ nouimꝰ: intraſ-
ſe aq̃s vſq꜄ ad aĩam eiꝰ: q꞉ ppli pualuerunt
vſq꜄ ad mortẽ eius. Legimꝰ: credimꝰ tẽpe
ſtate illũ demerſum eſſe: q꞉ pualuit ſeditio
ad eũ occidendũ. Agnoſcimꝰ verũ eſſe la
boraſſe eũ clamando: ⁊ raucas factas eſſe
fauces illiꝰ: nõ ſolũ nõ legimꝰ: ſꝫ etiã ꝯ legi
mus: q꞉ nõ reſpõdebat eis v̓bũ: vt impleret
qd̓ in alio pſalmo dictũ ẽ. Factꝰ ſum quaſi
hõ nõ audiẽs: ⁊ non hñs in ore ſuo redar-
gutiones. Et qd̓ in Eſaia pphetatum eſt.
Sicut ouis ad imolandum ductꝰ ẽ: ⁊ ſicut
agnus coram tondẽte ſe: ſic nõ aperuit os
ſuũ. Si factꝰ ẽ ſicut hõ nõ audiẽs ⁊ nõ ha-
bens in ore ſuo redargutiões: quõ labora
uit clamãs: ⁊ rauce facte ſunt fauces eius?
An iõ iã tũc tacebat: q꞉ raucus erat: q꞉ ſine
cã tm̃ clamauerat? Et illã q̃dem eiꝰ vocem
de pſalmo q̃dã in cruce nouimꝰ: Deꝰ meꝰ
deus meꝰ vt q̃d me dereliq̃ſti? Sꝫ quanta
illa vox fuit: aut q̃ꝫ diuturna vt i ea rauces
facte eſſent fauces eiꝰ? Diu clamauit: Ve
vobis ſcribe ⁊ phariſei: diu clamauit: Ve
mũdo ab ſcandal̓. Et reuera quõ raucus
clamabat: ⁊ ideo nõ intelligebat qñ dice-
bant iudei. Quid ẽ qd̓ dicit? Durus eſt hꝫ
ſmo: q̇s põt illũ audire? Nõ ſcimus q̃d di
cat. Ille oĩa v̓ba dicebat: ſꝫ illis rauce fue-
rũt fauces eius: q̃ voces eius nõ intellige
bant. Laboraui clamãs rauce facte ſũt fau
ces mee. Defecerũt oculi meiꝉ ab ſpe
rando in deũ meũ.. Abſit hoc vt a pſo
na capitis accipiat: abſit vt deficerẽt ocu-
li eiꝰ ab ſperando in deuʒ eius in q̃ magis
deus erat mũdũ recõcilians ſibi: ⁊ q̃ verbuʒ
caro factũ ẽ ⁊ habitauit in nobis: vt nõ ſo-

Alia lr̃a
tonm ſpero

lum deus in illo eſſet: ſed etiã ipſe deꝰ eſſet.
Non ẽ̃ ita: nõ ipſius capitis oculi nr̃i defe
cerũt ab ſperãdo in deũ eius: ſꝫ defecerunt
oculi eiꝰ in corpe eius: id eſt in mẽbris eiꝰ.
Hec vox membroꝝ ẽ: hec vox corpis eſt:
non capitis. Quõ eam ergo in eius corpo
re mẽbriſq꜄ inuenimꝰ? Quid aliud dicam?
quid aliud cõmemoreʒ? Quãdo paſſus ẽ:
qñ mortuus eſt: oẽs diſcipuli deſperauerũt
qd̓ ipſe eſſet chriſtꝰ. A latrone apl̓i victi ſũt
q̃ tunc credidit qñ illi defecerũt. Vide mẽ
bra eius deſperãtia: attende duos illos q̇ſ
poſt reſurrectionẽ inuenit in via colloquẽ
tes ſecum: quoꝝ vnus erat Cleophas: qñ
detinebant oculi eoꝝ ne eum agnoſcerẽt.
Quõ eni oculis agnoſcerẽt a quo mẽte ti-
tubabant? Factũ erat aliq̇d in oculis eoꝝ
ſimile mentis ipſoꝝ. Loquebãt eni inter ſe:
⁊ cum compellerent vñ loquerẽtur ab eo:
reſponderũt. Tu ſolus pegrinus i hierl̓m:
⁊ neſcis q̃ facta ſunt quõ Jeſus nazarenꝰ
potens in factis ⁊ dictis occiſus ẽ a ſenio-
ribus ⁊ pncipibꝰ ſacerdotũ: ⁊ nos ſperaba
mus qd̓ ipſe erat redempturus iſrl̓. Spera-
bant ⁊ nõ ſperabãt. Defecerũt oculi eoruʒ
ab ſperãdo in deũ meũ. Hanc ſpem reddi
dit qñ cicatrices palpandas obtulit: quas
cũ tetigiſſet Thomas rediijt ad ſpem quaʒ
pdiderat ⁊ exclamauit: Dñs meus ⁊ deus
meus. Defecerũt oculi mei ab ſperando i
deum meũ. Palpaſti cicatrices: ⁊ inueni-
ſti deũ tuũ. Palpaſti formã ſerui: ⁊ cogno-
uiſti dñm tuuʒ. Cui tamẽ ipſe dñs ait: quia
vidiſti credidiſti. Et nos prenũcians vo-
ce miſericordie ſue: Beati inq̇t qui non vi
dent ⁊ credunt. Defecerunt oculi mei ab
ſperando in deum meum. ¶ Multipli-
cati ſunt ſup capillos capitis mei:
q̃ oderunt me gratis. Quoniã multipli-
cati vt adderẽt ſibi vnum ex duodeci: mul
tiplicati ſunt ſup capillos capitis mei qui
oderunt me gratis. Capillis capitis ſui cõ-
parauit inimicos ſuos. Merito raſi ſunt:
quãdo in loco caluarie crucifixus eſt. Ac-
cipiant mẽbra vocem hanc: diſcant odio
haberi gratis. Jam enim ſi neceſſe eſt chri
ſtiane vt mundus oderit te: quare non fa-
cis vt gratis oderit te: vt in corpore domi
tui: et in hoc pſalmo de illo pmiſſo agno-
ſcas vocem tuã? Quomõ fiet vt oderit te
mundus gratis? Si nihil cuiq꜄ noceas: et
ſic odio habearis. Hoc eſt enim gratis ſi-
ne cã. Paruʒ ſit tibi ſine cauſa odio habe
ri: inſuper et preſta vt retribuant tibi mala

Alia lr̄a. ecuti ſunt.

ꝓ bonis. ¶ Confortati ſunt inimici
mei: qui ꝑſequunt me iniuſte. Qͦ
dixi multiplicati ſunt ſuꝑ capillos capitis
mei: hoc poſtea ꝯfortati ſunt inimici mei:
⁊ qͦ ꝑmo qui oderũt me grat: hoc poſtea
qui ꝑſequũtur me iniuſte. Quod eſt grat
hoc eſt iniuſte. Ipſa eſt vox martyrũ: nõ in
pena: ſed in cauſa. Nõ ꝑſecutionẽ pati: nõ
teneri: nõ flagellari: nõ includi: non ꝓſcri
bi: nõ occidi laus eſt: ſed habẽdo cauſam
bonã iſta pati laus eſt. Laus eñ eſt in cau-
ſe bonitate: non in pene acerbitate. Nam
quãtumcũqꝫ fuerint ſupplicia martyrũ: nũ
quid equãtur ſupplicijs oĩm latronũ: om-
niũ ſacrilegorũ: omniũ ſceleratorũ? Quid
eñ ⁊ hos odit mundus? Odit plane. Ex-
cedũt eñ mundi medietatẽ: amplitudinẽ
malicie: ⁊ ab ipſa mũdanoꝝ quodãmodo
hominũ ſocietate alieni ſunt: infeſtãtes pa
cem etiã terrenã: ⁊ patiũtur multa mala: ſꝫ
nõ gratis. Deniqꝫ vide vocẽ illius latro-
nis cũ dño in cruce pendentis. Cũ inſulta
ret ex alia parte vnus duoꝝ latronuꝫ dño
crucifixo: ⁊ diceret: Si filiꝰ dei es libera te:
cõpeſcuit illũ alter ⁊ dixit: Tu nõ times de
um: vel qꝛ in eadẽ damnatiõe poſitus es?
Et nos quidẽ recte ꝓ factis noſtris. Ecce
nõ gratis: ſed ꝯfeſſione effudit ex ſe ſangui
nem: ⁊ factus eſt aptus cibo dñi. Excluſit
iniquitatẽ ſuã: accuſauit eã: ⁊ caruit ea. Ec
ce ibi duo latrones: ibi ⁊ dñs: ⁊ illi crucifi-
xi: ⁊ ille crucifixus: ⁊ illos odio habuit mũ
dus: ſꝫ nõ gratis: ⁊ illũ odio habuit ſꝫ grat.
Que nõ rapui tunc exoluebã. Hoc
eſt gratis nõ rapui ⁊ exoluebã: nõ peccaui ⁊
penas dabã. Solꝰ eñ ipẽ talis: ipẽ vͦ nihil
rapuit: nõ ſolũ nihil rapuit: ſꝫ etiã qͦ nõ de
rapina habebat: ſꝫ ſe euacuauit vt ad nos
veniret. Nõ eñ rapinã arbitratus eſt eẽ ſe
equalẽ deo: ⁊ tñ ſemetipm̃ exinaniuit for-
mã ſerui accipiens. Omnino non rapuit.
Sed qͥs rapuit? Adã. Quis rapuit ꝑmo?
Ille ipſe qui ſeduxit Adã. Quõ rapuit di-
abolus? Ponã ſedẽ meam ad aquilonẽ: ⁊
ero ſimilis altiſſimo. Vſurpauit ſibi qͦ nõ
acceperat. Ecce rapina: vſurpauit qͦ non
acceperat: ꝑdidit qͦ acceperat: ⁊ de ipſo
calice ſuperbie ſue: ei quẽ decipere volebat
ꝓpinauit. Guſtate inquit ⁊ eritis ſicut dij.
Rapere voluerũt diuinitatẽ: ꝑdiderũt fe-
licitatẽ. Ille ergo rapuit ⁊ iõ exoluit. Ego
aũt inquit que nõ rapui tũc exoluebã. Ip
ſe dñs ꝓpinquans paſſioni: in euãgelio ſic
loquitur: Ecce venit ꝑnceps huiꝰ mundi:
id eſt diabolus: ⁊ in me nihil inueniet: id ē
quare me occidat nõ inueniet. Sed vt ſci-
ant oẽs gẽtes qꝛ voluntatẽ pr̃is mei facio:
ſurgite eamus. Et ijt ad paſſionẽ ſoluere
quod nõ rapuit. Quid eſt eñ in me nihil
inueniet? Nullã culpã. An aliquid perdi-
dit de domo ſua diabolus? Iſte diſcutiat
raptores: nihil apud me inueniet. Et tñ ni
hil rapuiſſe ſe dicit peccatũ attendens: ni-
hil vſurpaſſe quod eius non erat. Hoc eſt
eñ rapine: hoc iniquitatis. Nam ab ipſo
diabolo extorſit quos ipſe rapuerat. Ne-
mo inquit in domũ fortis intrat ⁊ vaſa eiꝰ
diripit: niſi prius alligauerit fortẽ. Alliga-
uit fortẽ ⁊ vaſa eius diripuit: certe nõ rapu
it. Sed reſpondet tibi. Vaſa iſta de domo
mea magna perierãt: nõ furtũ feci: ſed fur-
tũ recepi. ¶ Deus tu ſcis imprudẽ
tiam meã: Iterũ ex ore corporis. Nam
que imprudẽtia in chriſto? Nõne ipẽ ē dei
virtus ⁊ dei ſapiẽtia? An illã dicit impru-
dentiã ſuã: de qua dicit Apl's: Stultum
dei ſapiẽtius eſt hoibus? Imprudẽtiã me-
am hoc ipſum qͦ in me irriſerũt qui ſibi vi
debantur eſſe ſapientes: tu ſcis quare fie-
ret: tu ſciſti imprudentiã meã. Quid eñ tã
ſimile imprudentie qꝫ cũ haberet in ptãte:
vna voce ſuos ꝑſecutores ꝓſternere pate-
retur ſe teneri: flagellari: cõſpui: colaphiza
ri: ſpinis coronari: ligno affigi: imprudẽ-
tie ſilẽ eſt: ſtultũ videt: ſed ſtultũ hoc ſupe-
rat oẽs ſapiẽtes. Stultũ qͥdẽ ē granũ: ſꝫ qñ
cadit ĩ terrã: ſi nemo ſciat ꝯſuetudinẽ agri
colarũ ſtultũ videtur. Labore magno me-
tit: portatur ad areã: trituratur: ventilatur:
poſt tãta pericula ⁊ tempeſtates ⁊ labores
ruſticanoꝝ: curãqꝫ dominoꝝ mittit in hor
reũ frumentũ purgatum. Venit hyems et
qͦ purgatũ erat ꝓfertur ⁊ ꝓijcitur: impru
dentia videt: ſed vt nõ ſit imprudẽtia ſpes
facit. Nõ ḡ ille pepercit ſibi: qꝛ ⁊ pater illi
nõ pepercit: ſed ꝓ nobis oĩbus tradidit il
lum. Et de ipõ qui dilexit me inq̄t Apl's:
et tradidit ſeipm̃ ꝓ me: qꝛ granũ niſi ceci-
derit in terrã vt moriatur: fructũ inquit nõ
reddet. Hec eſt imprudẽtia: ſed tu noſti il
lam. Iſti autẽ ſi cognouiſſent nunqꝫ dñm
glorie crucifixiſſent. Deꝰ tu ſcis ĩprudẽtiã
meã. Et delicta mea a te nõ ſunt ab-
ſcondita. Hoc plane: lucide ⁊ aperte: qͥa
ex ore corpis intelligendũ eſt. Delicta nul
la chriſtus habuit: fuit delictorũ ſuſceptor
ſed nõ cõmiſſor. Et delicta mea a te nõ ſũt
abſcondita. Id eſt ꝯfeſſus ſum tibi oĩa de

Alia lr̄a inſipientiã.

licta mea: ⁊ qm̄ os meū vidiſti ea in cogita
tiōe mea: vidiſti vulnera que ſanares. Sz
vbi? Utiq̄ȝ in corpe: in mēbris in illis fide
libus: vnde illi herebat iam mēbrum illud
qđ ꝯfitebatur peccata ſua. Et delicta inq̄t
mea a te nō ſunt abſcōdita. ¶ Nō eru
beſcāt in me qui expectant te dn̄e:
dn̄e virtutū. Rurſus vox capit᷑: nō eru
beſcāt in me. Nō dicatur illis: vbi eſt de q̄
pſumebat? Nō dicat᷑ illis: vbi eſt de q̄ vo
bis dicebat: Credit᷑ in deū ⁊ in me credite?
Nō erubeſcant in me q̄ expectant te dn̄e:
dn̄e virtutū. ¶ Nō confundant᷑ ſup
me: qui querūt te deus iſrael. Poſt
hoc ⁊ a corpe intelligi: ſed ſi corpus ē non
vnū hoiem ponas: q᷑ reuera nō eſt vn⁹ ho
mo corpus ei⁹: ſed exiguū membrū: corp⁹
aūt ex mēbris conſtat. Corpus ḡ eius ple
nū tota eccleſia. Merito ḡ dicit eccl'ia: nō
erubeſcant in me q̄ expectāt te dn̄e: domi
ne virtutū. Nō ſic affligar ab inſurgētibus
pſecutorib⁹: nō ſic obterar ab inuidētibus
inimicis meis: ab oblatrātibus heretic᷑ q̄
a me exierūt: q᷑ nō erāt ex me. Nā ſi fuiſſent
ex me mecū forſitan pmanſiſſent: nō ſic eo
rū ſcandalis premar: vt erubeſcant in me
qui expectāt te dn̄e: dn̄e virtutū. Nō ꝯfun
dantur ſup me: qui querūt te deus iſrael.
¶ Qm̄ ꝑpter te ſuſtinui †exprobra
tione: operuit †irreuerētia faciē me
am. Nihil magnū eſt qđ dicit᷑ ſuſtinui: ſꝫ
qđ dicit᷑ ꝑpt᷑ te ſuſtinui. Si em̄ ſuſtines q᷑
peccaſti ꝑpt᷑ te ſuſtines: nō ꝑpt᷑ deū. Que
em̄ vobis gloria eſt: ait Petrus: ſi peccā
tes punimini ⁊ ſuffertis? Si aūt ſuſtines q᷑
mandatū dei ſeruaſti: vere ꝑpter deū ſuſti
nes: ⁊ merces tua manet ineternū: q᷑ ꝑpt᷑
deū ſuſtinuiſti opprobria. Ideo em̄ ille pri
or ſuſtinuit: vt nos ſuſtinere diſceremus. Et
ſi ille qui nō habebat qđ illi obijciebat᷑: q̄n
tomagis nos q̄ ⁊ ſi nō habem⁹ peccatū qđ
nobis obijcit inimic⁹: habemus tn̄ alteruȝ
qđ digne in nobis flagellet᷑. Neſcio quis
te furē dicit ⁊ nō es fur: audis opprobriuȝ:
nō tn̄ ſic nō es fur: vt nō ſis aliquid qđ deo
diſplicet. Porro ſi ille qui oīno nihil rapu
erat: qui veriſſime dixerat: Ecce venit pn̄
ceps mūdi hui⁹: ⁊ in me nihil inueniet: di
ctus eſt peccator: dict⁹ eſt iniquus: dictus
eſt beelzebub: dict⁹ eſt inſan⁹: tu dedignar᷑
ſerue audire ꝓ meritis tuis qđ dn̄s audi
uit nullis meritis ſuis: Ille venit vt tibi p̄
beret exemplū: q̄ſi gratis h̄ fecerit: ſic tu nō
ꝑficis: Quare em̄ ille audiuit: niſi vt tu cū

audires nō deficeres? Ecce tu audis ⁊ de
ficis. Fruſtra ḡ ille audiuit: Nō em̄ ꝑpt᷑ ſe:
ſꝫ ꝑpter te audiuit. Qm̄ ꝑpter te ſuſtinui ex
probrationē: opuit irreuerentia faciē meā.
Irreuerētia inq̄t operuit faciē meā. Irreue
rentia q̄d eſt: Nō ꝯfundi. Deniq̄ȝ q̄ſi viti
um videt᷑ cū dicit᷑: irreuerēs hō eſt. Mag
na irreuerētia hois nō illū erubeſcere. Er
go irreuerētia q̄ſi impudētia ē. Oportet vt
habeat chriſtian⁹ irreuerētiā iſtā: qn̄ vene
rit inter hoies q̄bus diſplicet chriſtus. Si
erubuerit de chriſto: delebitur de libro vi
uentiū. Opus ē ḡ vt habeas irreuerētiaȝ:
qn̄ tibi de chriſto inſultat᷑: qn̄ dicit᷑ cultor
crucifixi: adorator male mortui: venerator
occiſi. Hic ſi erubueris mortu⁹ es. Sniam
q̄ppe ipius vide qui neminē fallit. Qui me
erubuerit corā hoibus: ⁊ ego erubeſcā euȝ
corā angelis dei. Obſerua igit᷑ tu: ſit in te
irreuerētia. Frōtoſus eſto qn̄ audis oppro
brium de chriſto: prorſus eſto frontoſus.
Quid times frōti tue: quā ſigno crucis ar
maſti? Hoc eſt em̄: ꝑpter te ſuſtinui expro
brationē: opuit irreuerētia faciē meā: ꝑpt᷑
te ſuſtinui exprobrationē: ⁊ q᷑ nō de te eru
bui: qn̄ mihi ꝑpter te inſultabat᷑: operuit
irreuerētia faciē meā. ¶ †Alienat⁹ fac
tus ſum fratrib⁹ meis: ⁊ †hoſpes
filijs mr̄is mee. Filijs ſynagoge hoſpes
fact⁹ ē. In patria q̄dē ipius dicebat᷑: Non
nos ſcimus eū eſſe filiū Marie ⁊ Ioſeph?
Et vn̄ alio loco. Hūc aūt neſcimus vn̄ ſit.
Fact⁹ ſū ḡ hoſpes filijs mr̄is mee. Nō ſci
erūt vnde ſim: de quib⁹ erat caro mea. Nō
ne ſciebant de femore Abraaȝ natū: vnde
caro mea occulta erat: qn̄ ſub ipſo femore
manū ſeru⁹ ponens iurauit ꝑ deū celi? Ho
ſpes fact⁹ ſum filijs mr̄is mee. Quare hoc?
Quare nō agnouerūt? Quare alienū di
xerūt? Quare auſi ſunt dicere: neſcim⁹ vn̄
ſit? ¶ Qm̄ zelus domus tue come
dit me: Id eſt q᷑ pſecutus ſum in illis ini
quitates ipoꝝ: q᷑ nō patient᷑ tuli q̄s ſic cor
ripui: q᷑ queſiui gloriā tuā in domo tua: q᷑
flagellaui in tēplo' male verſantes: vbi eti
am poſitū ē: Zelus dom⁹ tue comedit me:
Hinc alien⁹: hic hoſpes: hunc neſcim⁹ vn̄
ſit. Agnoſcerēt vn̄ ſim ſi agnoſceret qđ mā
daſti. Si em̄ iuenirē illos ſeruātes manda
ta tua: zelus dom⁹ tue nō comederet me.
Et opprobria exprobrātiū tibi ce
ciderunt ſup me. Hoc teſtimonio vſus
eſt ⁊ Paul⁹ apl's: Lecta eſt mō ipa lectio ⁊
ait: Queciīq̄ȝ aūt ſcripta ſūt: vt nos doce

Alia lra. † opprobriū. † cōfuſio.

Alia lra. † extraneus. † peregrinus

remur ſcripta ſunt: vt ꝑ ꝯſolationẽ ſcriptu
raruꝫ ſpẽ habeamus. Dixit ergo chriſti fuiſſe
iſtã vocẽ: opprobria exprobrantiũ tibi ceci
derũt ſup me. Quare tibi? Nunquid patri ex
probrat & nõ ipſi chriſto? Quare opprobria
exprobrantiũ tibi ceciderũt ſup me? Quia
qui me cognouit: cognouit & patrẽ: quia nemo
exprobrauit chriſto: niſi deo exprobrãs: quia
nec honorat patrẽ: niſi qui honorat et filiuꝫ:
Opprobria exprobrãtiũ tibi ceciderũt ſup
me: quia me nõ inuenerũt. ¶ Et †coopui in
ieiunio aĩam meã: & factu eſt mihi
in opprobriu. Ieiuniũ chriſti ſpũaliter
iam in alio pſalmo cõmendauimus caritati
veſtre. Ieiuniũ ipſius erat: quando defecerunt
oẽs qui in eũ crediderãt: quia & eſuries ipſius
erat vt in eũ crederetur: quia & ſitis ipſius erat
quando dixit mulieri: ſitio: da mihi bibere: fidẽ
quippe ipſius ſitiebat. Et de cruce cũ dicẽt: ſi
tio: fideꝫ illoꝝ querebat: ꝓ quibus dixerat:
Pater ignoſce illis: quia neſciunt quid faciũt.
Sed illi hoies quid ꝓpinarũt ſitiẽti? Ace
tũ. Acetũ etiã vetus dicit. Merito de vete
re hoie ꝓpinarũt: quia noui eẽ noluerũt. Qua
re noui eſſe noluerũt? Quia ad titulũ pſal
mi huius vbi ſcriptũ eſt: Pro his qui cõmu
tabunt nõ ꝑtinuerũt. Ergo operui in ieiu
nio animã meã. Denique reſpuit etiã fel quod
illi optulerũt: Ieiunare elegit: quam amaritudi
nẽ accipere. Nõ enim intrãt in corpus eius
amaricãtes: de quibus alio loco pſalmus di
cit: Qui amaricãt nõ exaltent in ſemetip
ſis. Ergo operui in ieiunio animã meaꝫ: et
factũ eſt mihi in opprobriũ. Hoc ipſum mihi
in opprobriũ factũ eſt: quia nõ illis ꝯſenſi: hoc
eſt ab illis ieiunaui. Qui enim nõ conſentit
male ſuadẽtibus ieiunat ab ipſis: & ꝑ hoc
ieiuniũ meretur opprobriũ: vt iõ illi inſulte
tur quia nõ conſentit ad malũ. ¶ Et poſui
veſtimentũ meũ †ſaccũ: Iam & de ſac
co aliquid diximus. Unde illud ẽ: Ego aũt cũ
mihi moleſti eſſent: induebã me cilicio. Et
humiliabã in ieiunio animã meaꝫ. Poſui
veſtimẽtũ meũ ſaccũ: id ẽ oppoſui illis quã
ſeuirent carnẽ meã: occultaui diuinitatem
meaꝫ. Saccũ: quia mortalis caro erat: vt de
pctõ ꝯdẽnaret peccatũ in carne. Et poſui
veſtimentũ meũ ſaccũ. Et factus ſum
illis in parabolã. Id eſt in irriſionem.
Parabola enim dicit quando dat ſimilitudo de
aliquo: quando de illo male dicit. Sic ille (vbi gra
tia) pereat: quomodo ille: parabola eſt: id eſt cõ
paratio & ſilitudo maledicti. Factus ergo ſuꝫ
illis in parabolã. ¶ †Aduerſus me †in

Alia lra †operui.

Alia lra. aliquum.

Alia lra. Aduerſũ. loquebãt.

ſultabãt qui ſedebãt in porta. In por
ta nihil aliud quam i publico. Et i me pſal
lebãt qui bibebãt vinu. Putatis hoc
fratres chriſto tãtũmõ ꝯtigiſſe? Quotidie
illi in mẽbris eius ꝯtingit: quando forte neceſſe
erit ſeruo dei ꝓhibere ebrietates & luxuri
as in aliquo vel fundo vel oppido: vbi nõ
auditũ fuerit verbũ dei: paꝝ eſt quia cantãt:
inſuꝑ & in ipſum incipiunt cãtare a quo ꝓhibẽ
tur cãtare. Cõparate nũc illius ieiuniũ & il
loꝝ vinũ. Et in me pſallebãt qui bibebant
vinũ: vinũ erroris: vinũ impietatis: vinum
ſupbie. ¶ Ego autẽ †oratio mea ad
te dñe: Ego aũt ad te eraꝫ. Sed quomodo? Ad
te orãdo. Quando enim maledicerit: & quid agas
nõ habes: quando tibi iactant opprobria: & quomodo
corrigas eũ a quo iactant nõ inuenis: nihil
tibi reſtat niſi orare. Sed memẽto: & ꝓ ipſo
orare. Ego aũt oratio mea ad te dñe. Tẽ
pus bñplaciti deus. Ecce enim ſepelit
granũ: exurget fructus. Tps bñplaciti de
us. De hoc tpe & ꝓphe dixerũt: quod cõme
morat Apl's: Ecce nũc tps acceptabile:
ecce nũc dies ſalutis. Tẽpus bñplaciti deus.
¶ In multitudine miſcdie tue: Hoc
eſt tps bñplaciti i multitudine miſcdie tue.
Nã ſi nõ eſſet multitudo miſcdie tue: quid
nos faceremus de multitudine iniquitatis no
ſtre? In multitudine miſcdie tue. Exaudi
me in vitate ſalutis tue. Quia dixit
miſcdie tue: ſubiunxit & veritatẽ: quia miſcdia
& vitas vniuerſe vie dñi. Quare miſcdia?
Dimittẽdo pctã. Quare vitas? Redden
do pmiſſa. Exaudi me in vitate ſalutis tue.
¶ †Saluũ me fac de luto vt nõ †inhe
rea: De illo de quo ſupra dixerat: Infixus
ſũ in limo ꝓfundi: & nõ eſt ſubſtãtia. Pro
inde quia illud expoſituꝫ bñ accepiſtis: quod hoc
audiatis expſſius nõ eſt. Hinc ſe dicit libe
randũ: vbi ſe ante dixit infixum. Saluũ me
fac de luto vt nõ inhereã. Exponit hoc ipſe.
†Eruar ex his qui oderunt me. Ipſi
ſunt ergo lutũ: vbi inhereã. Sed hoc forte ſug
gerit. Pauloante dixerat infixus ſum: nõ
dicit: Saluũ me fac de luto vt nõ inhereã:
cũ ſcḋm ſniam priorẽ deberet dicere: Saluũ
me fac de luto vbi heſeram: eruẽdo me nõ
agẽdo vt nõ inhereã. Ergo heſerat carne:
ſed nõ heſerat ſpũ. Dicit hoc ex infirmita
te mẽbroꝝ ſuoꝝ. Quando forte caperis ab eo qui
te premit ad iniquitatẽ: tenet quidẽ corpus tu
um: ſcḋm corpus infixus es in limo ꝓfundi:
ſed quamdiu nõ ꝯſentis nõ heſiſti: ſi aũt ꝯſen
tis heſiſti. Oratio ergo tua ibi ſit: vt quõ iam

Alia lra †orationẽ meã

Alia lra. †Eripe me. †infigar.

Alia lra· †libera me ab.

teneat corpus tuū: nō teneat ⁊ aīa tua: ſis li
ber in vinculis. Eruar ex his q̄ oderūt me.
Alia lra. † ꝓfundis. Et de † ꝓfundo aquaꝝ. ¶ Non me
demergat tēpeſtas aq̄: Sed iā demer
ſus erat. Ueni in altitudinē maris tu dixi-
ſti: ⁊ tempeſtas demerſit me tu dixiſti. De-
merſit ſm̄ carnē: nō demergat ſm̄ ſpiritū.
Quib⁹ dictū eſt: Si vos ꝑſecuti fuerint in
vna ciuitate fugite in aliā: hoc eis dictū ē:
vt nec carne hererēt nec ſpū. Nō eñ appe
tendū ē vt hereā⁹ vel carne: ſꝫ quātū poſ
ſumus vitare debem⁹. Si vō heſerim⁹ et
in man⁹ pctōꝝ venerimus: iam corꝑe heſi
mus: fixi ſum⁹ in limo ꝓfundi: reſtat ꝓ aīa
depcari: vt nō inhereamus: id ē nō ꝯſenti-
amus: nō nos demergat tēpeſtas aque: vt
eam⁹ in ꝓfundū limi. Neq; abſorbeat
Alia lra. † vigeat. me ꝓfundū: neq; † coartet ſuꝑ me
puteus os ſuum. Quid ē hoc fratres?
Quid depcat⁹ eſt? Magn⁹ eſt pute⁹ ꝓfun
ditas iniq̄tatis hūane. Illuc q̄ſq; ſi cecide
rit in altū cadet: ſed tñ ibi poſitus: ſi ꝯfitet̄
pctā deo ſuo: nō ſuꝑ eū claudit puteus os
ſuū: vt eſt in alio q̄daꝫ pſalmo ſcriptū: De
ꝓfūdis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vo
cē meā. Si aūt factū fuerit in illo qđ i alia
ſentētia ſcriptura dicit: Peccator cū vene
rit in ꝓfundū malorū ꝯtemnet: clauſit ſuꝑ
eū puteus os ſuū. Quare clauſit os ſuū?
Quia clauſit os illi⁹. Perdidit. n. ꝯfeſſio
nē: vere mortu⁹ eſt: impletūq; eſt in eo qđ
alibi dicit̄: A mortuo velut qui nō ſit perit
ꝯfeſſio. Metuēda iſta res eſt vehementer
fratres. Si videris hoīem feciſſe iniq̄tatē:
merſus ē in puteū. Qñ aūt illi dixeris ini-
q̄tatē ipſius: ⁊ dixerit: Uere peccaui fate-
or: nō ſuꝑ eū clauſit pute⁹ os ſuū. Cū autē
videris eū dicere: Quid eñ male feci: fac
tus eſt defenſor pcti ſui: clauſit ſuꝑ eū pu-
teus os ſuū: q̄ eruat̄ nō hꝫ. Amiſſa ꝯfeſſi-
one: nō erit loc⁹ miſcdie. Tu factus es pec
cati tui defenſor: quō erit de⁹ liberator? Ut
ḡ ſit ille liberator: tu eſto accuſator.

¶ Sermo ſcđs: de ſcđa pte eiuſdē pſalmi.

Poſterior ps pſalmi: de quo heſter
no die locuti ſumus caritati vr̄e:
hodie nob̄ explicāda remanſerat.
Et video eſſe tpus reddēdi debiti: ſi tñ ei⁹
plixitas nō nos etiā hodie debitores reli-
q̄rit. Itaq; hoc ꝓloquor ⁊ peto: ne diutur-
nū ſermonē in his q̄ manifeſta ſūt: expecte-
tis. Ita eñ poſſumus in obſcuriorib⁹ ne-
ceſſitate imorari: ⁊ fortaſſe ſupplere qđ de-
bemus: vt alijs dieb⁹ alia debeam⁹: aliaq;
reddam⁹. Uideamus ḡ q̄ ſequunt̄ poſtea
q̄ dixit: Neq; coartet ſuꝑ me puteus os
ſuū: Qđ heſterno die cōmendauim⁹ cari-
tati veſtre: vt omni animi intentione ⁊ fide
pietatis caueamus: ne hoc maledictū ſuꝑ
ueniat nobis. Tunc eñ coartat puteus ſu
per hominē os ſuū: id eſt ꝓfunditas iniq̄-
tatis: qñ non ſolū merſus in peccatū iacet:
ſed etiā perdit additū confeſſionis. Quā-
do aūt dicit homo peccator ſū: radiatur in
aliquo lumine: etiā ꝓfunditas putei. Seq̄
tur ergo inter paſſiones exclamās dñs no
ſter Jeſus chriſt⁹ caput ⁊ corpus: ſicut cō-
mendauimus vt q̄buſdā locis capitis ver
ba cognoſcatis. Que aūt dicta fuerint ita
vt capiti ꝯuenire nō poſſint: ad corpus re
feratis. Hic eñ loquit̄ chriſtus tanq̄ vn⁹:
q: ⁊ vere vnus: de quo dictū eſt: Erūt duo
in carne vna. Si eñ in carne vna: quid mi
raris: q: ⁊ in voce vna? Sequitur ḡ. ¶ Ex Alia lra. † benigna.
audi me dñe qm̄ ſuauis eſt miſeri-
cordia tua. Hanc cauſam aſſeruit qua-
re debeat exaudiri: q: ſuauis ē miſcdia dei.
Nōne magis hoc erat ꝯſequens vt dicēt:
exaudi me dñe: vt ſuauis mihi ſit miſcdia
tua? Quare ḡ: Exaudi me dñe? Qm̄ ſua-
uis ē miſcdia tua. Suauitatē miſcdie dñi ī
tribulatiōe ſua cōmendauit. Alijs quodā
mō verbis dixit: Exaudi me dñe qm̄ tribu
lor. Reuera eñ q̄ dicit: Exaudi me qm̄ tri
bulor: cauſam dicit q̄re ſe exaudiri roget.
Sed hoī in tribulatione poſito: neceſſe eſt
vt ſuauis ſit miſcdia dei. De hac ſuauita-
te miſcdie dei: videte q̄d alio loco ſcriptu-
ra dicat. Sicut pluuia in ſiccitate: ita ſpe-
cioſa eſt miſcdia dei in tribulatiōe. Qđ ibi
ait: ſpecioſa eſt: hoc ait hic ſuauis: nec panis
dulcis eſſet: niſi fames p̄cederet. Ergo ⁊ qñ
dñs ꝑmittit aut facit vt in tribulatione ali-
qua ſimus: etiā tūc miſericors eſt. Nō eñ
alimentū ſubtrahit: ſed deſideriū mouet.
Itaq; qđ ait mō: Exaudi me dñe qm̄ ſua-
uis eſt miſcdia tua: iā noli differre exaudi-
tionē: in tanta tribulatione ſum: vt ſuauis
mihi ſit miſcdia tua. Ad hoc ḡ ſubuenire
differebas: vt mihi dulce eēt qđ ſubuenie-
bas. Iam ḡ vltra nō eſt qđ differas: ꝑue-
nit tribulatio mea ad menſurā certā cala-
mitatis: veniat miſcdia tua ad faciendum
opus bonitatis. Exaudi me dñe qm̄ ſua-
uis eſt miſcdia tua. Scđm multitudi-
nē miſerationū tuaꝝ reſpice in me.
Non ſm̄ multitudinē peccatoꝝ meorū.
¶ † Ne auertas faciē tuam a puero Alia lra. † Et.

tuo: Et hec cōmendatio ē a puero tuo: id
eſt a paruo: qꝛ iā carui ſupbia ꝑ diſciplinā
tribulationis. Ne auertas faciē tuā a pue-
ro tuo. Hec ē illa ſpecioſa miſcōia dei: quā
ſupra dixit. Nā ſequēti vſu exponit qḋ di
xit. Qm̄ tribuloꝛ: velociter exaudi
me. Quid ē velociter: Jam nō eſt qḋ dif
feras tribuloꝛ ꝓceſſit afflictio mea: ſequat
miſcōia tua. ¶ Intēde anime mee ꝛ
†redime eam: Nō indiget expoſitione.
Videamꝰ ꝗ qd ſequit. Propter inimi
coſ meoſ †erue me. Hec plane mirāda
petitio ē: nec breuit ꝯſtringēda: nec curſu
trāſilienda: ꝓſus miranda: ꝓpter inimi-
cos meos erue me. Quid ē ꝓpter inimicos
meos erue me: Ut cōfundant: vt crucient
liberatione mea. Quid ergo: Si nō eēnt il
li q̄ de liberatōe mea eēnt cruciādi: mihi lƀ
uenire nō debuit: ꝛ tunc tibi acceptabilis
eſt liberatio: cū fuerit alteriꝰ damnatio. Ec
ce nō ſunt inimici: q̄ vel ꝯfundātur: vel toꝛ
queātur de liberatione tua. Sic remaneƀ:
nō liberaberis. An ad hoc vt valeat inimi
cis tuis: quo poſſint ꝛ ipſi tua liberatōe cō
uerti: Sed ꝛ hoc mirū eſt ſi habeat aliquā
petitionis cām. Nunqd em̄ ad hec liberat
ſeruus dei a dn̄o deo ſuo: vt alij ꝓficiant.
Quid ſi deeſſent q̄ ꝓficerent ille ſeruꝰ dei
nō erat liberādus: Quacūqꝫ ꝗ me cōuer-
tam: ſiue ad punitionē: ſiue ad liberationē
inimicoꝝ: nō video cām petitionis huius:
ꝓpt inimicos meos erue me: niſi aliqd in-
telligamꝰ: qḋ cū dixero adiuuāte dn̄o iudi
cabit in vobis: qui habitat ꝛ in vobis. Eſt
quedā liberatio ſanctorū occulta: ꝛ ꝓpter
ipſos fit: qḋ deꝰ ſanctos ſuos: quoſdā oc-
culte: quoſdā vero liberat publice. Occul
te ſicut machabeos: publice ſicut tres pue
ros de camino ignis educēs. Eſt quedam
publica ꝛ manifeſta: ꝛ ꝓpter inimicos eoꝝ
fit: ſiue puniēdos: ſiue liberandos. Nā vti
qꝫ deus de ignibꝰ ꝑſecutoris: nō liberauit
fratres machabeos: quibꝰ Anthiochꝰ ſe-
uiens: etiā matrē adhibuit: cuiꝰ blandicijs
ad amorē vite cōuerterentur: ꝛ amādo vi-
uerēt hoībus: deo morerent. At illa mater
tā nō eue: ſed matri eccleſie ſimilis: q̄s cū
dolore pepereat vt viuos agnoſceret: cuꝫ
gaudio vidit morientes: ꝛ ad hoc hortata
eſt: vt eligerēt potius mori ꝓ paternis legi
bus dn̄i dei ſui: qꝫ viuere cōtra eas. Quid
hic credituri ſumus fratres: niſi qꝛ liberati
ſunt: ſed occulta fuit illoꝝ liberatio: Beni
qꝫ ipſe Anthiochꝰ a quo occiſi ſunt: viſus

Alia lr̄a. †libera.

Alia lr̄a. †eripe.

eſt ſibi aliqd feciſſe: qḋ eiꝰ crudelitas dicta
bat: vel potiꝰ incitabat. At vero tres pue-
ri de camino ignis apte liberati ſunt: qꝛ et
corpus eoꝝ erutū eſt: ſalus eoꝝ publica fu
it. Illi ꝗ ſunt in occulto coronati: iſti in ap
to liberati: oēs tn̄ ſaluati. Quis āt fructꝰ li
beratōis triū pueroꝝ: Quare eoꝝ corona
dilata eſt: Ipſe Nabuchodonoſoꝛ cōuer-
ſus eſt ad deū ipſoꝝ: eūqꝫ ꝑdicauit: qꝛ eru
it ſeruos ſuos: quē cōtempſerat cū eos mi
ſerat in caminū. Eſt ꝗ liberatio occulta: eſt
liberatio manifeſta. Liberatio occulta ad
aīam: liberatio manifeſta etiā ad corpꝰ ꝑti
net. In occulto em̄ aīa liberat: in manife-
ſto corpus. Porro ſi ita eſt: in hoc pſalmo
vocē dn̄i agnoſcamus. Ad occultā libera
tionem ꝑtinet qḋ ſupra dixit: Intende aīe
mee ꝛ redime eā. Reſtat corpis liberatio:
qꝛ eo reſurgēte: ꝛ in celos aſcēdēte: ꝛ ſpm̄
ſctm̄ deſup mittente: cōuerſi ſunt ad eiꝰ fi-
dē q̄ in eiꝰ morte ſeuierūt: ꝛ ex inimicis ami
ci facti ſunt ꝑ illiꝰ gratiā: nō ꝑ iuſticiā ſuā:
iō ſecutꝰ eſt ꝓpter inimicos meos erue me.
Intende anime mee: ſed hoc in occulto.
Propt inimicos aūt meos erue ꝛ corpus
meū. Nihil em̄ inimicꝭ meis ꝓderit: ſi ſolā
animā libaraueris: aliqd ſe egiſſe: aliqd ſe
impleuiſſe credituri ſunt. Que vtilitas in
ſanguine meo dū deſcēdo in corruptionē:
Ergo intēde aīe mee: ꝛ redime eā: qḋ tu ſo
lus ſcis: deinde: ꝛ ꝓpt inimicos meos erue
me: vt caro mea nō videat corruptionem.
¶ Tu †em̄ †agnoſcis opprobrium
meu ꝛ cōfuſione meā: ꝛ †verecun-
diā meā. Quid eſt opprobriū: Quid eſt
cōfuſio: Quid verecūdia: Opprobriū eſt
qḋ obijcit inimicꝰ: Cōfuſio q̄ mordet ꝯſci-
entiā: Verecūdia q̄ facit ingenuā frōtē: eti
am de falſi criminis obiectiōe. Erubeſcere
nō crimē: aut ꝛ ſi crimē eſt: nō ē illiꝰ cui ob-
ijcit: ſꝫ tn̄ infirmitas hūani animi: plerūqꝫ
verecūdat etiā cū falſū obijcit: nō qꝛ obie-
ctū eſt: ſꝫ qꝛ creditū. Oīa hec ſunt in corpe
dn̄i. Nā ꝯfuſio in illo nō poterat eſſe: in q̄
culpa ñ iueniebat. Obijciebat crimē chri
ſtianis: ſꝫ ipm̄ qḋ chriſtiāi eēnt. Illa quidē
gl̄ia erat fortes libēter accipiebāt: ꝛ ſic ac-
cipiebāt: vt oīno in noīe dn̄i ſui non erube
ſcerēt. Operuerat em̄ irreuerētia faciē ipo
rū habentiū frontē Pauli dicētis: Nō em̄
erubeſco de euāgelio. Uirtꝰ em̄ dei ē in ſa
lutē oī credēti. O Paule nōne tu es ado-
ratoꝛ crucifixi: Parū eſt inqt inde mihi nō
erubeſcē: imo hunc ſolū glorioꝛ: vñ me pu-

Alia lr̄a. †nō habet. †ſcis improperiū. †reuerentiā.

tat inimicꝰ erubeſcere. Mihi aūt abſit glo
riari niſi in cruce dn̄i noſtri Jeſu chriſti: ꝑ
quē mihi mūdus crucifixus eſt: ⁊ ego mū-
do. Huic ǧ tali fronti opprobriū ſolū pote
rat obijci. Nā nec ꝯfuſio poterat eſſe in cō
ſciētia iā ſanata: nec verecūdia in frōte taꝫ
libera. Sꝫ cū obijcerent ꝗbuſdā qḋ chriſtū
interfecerint: merito cōpūcti ſunt mala cō
ſciētia: ⁊ ſalubriter ꝯfuſi atqꝫ ꝯuerſi: vt poſ
ſent dicere: tu cognouiſti cōfuſionē meaꝫ.
Tu ergo dn̄e noſti: n̄ ſolū opprobriū meū:
ſꝫ etiā cōfuſionē meā in ꝗbuſdā: ⁊ vecūdiā
ꝗbuſdā: q̄ q̄uis i me credāt publice: in me
tn̄ corā ipſis ꝯfiteri erubeſcūt: plus apud
ſe valēte lingua hūana q̄ ꝓmiſſiōe diuia.
Uidete ǧ eos ⁊ cōmēdant tales deo: nō vt
ſic relinquat: ſed vt eos adiuuādo ꝑficiat.
Dixit eni ⁊ q̄dam credēs ⁊ titubās: credo
Alia lra. dn̄e: adiuua incredulitatē meā. ¶ In cō
qui tribulāt. ſpectu tuo ſūt oēs † tribulātes me:
Quare mihi ſit opprobriū tu noſti: quare
ꝯfuſio tu noſti: q̄re vecūdia tu noſti. Ergo
erue me ꝓpt̄ inimicos meos: q̄ tu noſti iſta
mea: illi nō norūt: ac ꝑ hoc: q̄ ipi in ꝯſpec
tu tuo ſūt: iſta neſciētes nō potuerūt: vel cō
fundi: vl̄ corrigi: niſi manifeſte me erueris
Alia lra. ꝓpter inimicos meos. † Opprobriū ex
improperiū. pectauit cor meū ⁊ miſeriā. Quid ē
expectauit? Futura iſta ꝓuidit: futura iſta
ꝑdixit. Nō eni venit ad aliud ſi mori nol-
let: nec naſci vellet: cā reſurrectionis vtrū
qꝫ fecit. Duo eni q̄dā nobis in genere hūa
no nota erāt: vnū aūt icognitū. Naſci q̄p-
pe hoīes: ⁊ mori ſciebamꝰ: reſurgere ⁊ ine-
ternū viuere neſciebamꝰ. Ut oñderet nob
quod nō noueramꝰ: ſuſcepit duo q̄ noue-
ramꝰ. Ad hoc ǧ venit: Opprobriū expecta
uit cor meū ⁊ miſeriā. Sꝫ miſeriā cuiꝰ? Ex-
pectauit eni miſeriā: ſed magis crucifigen
tiū: magꝭ ꝑſeq̄ntiū: vt in illis eſſet miſeria:
in illo miſcdia. Miſeriā q̄ppe illoꝝ miſerāſ
etiā pedens in cruce: pater inq̄t ignoſce il-
lis: q̄ neſciūt q̄d faciūt. Opprobriū expec
tauit cor meū ⁊ miſeriā. ¶ Et ſuſtinui q̄
ſimul ꝯtriſtaretur ⁊ nō fuit: Quid
ǧ ꝓfuit q̄ expectaui: hoc eſt q̄d ꝓfuit: q̄
ꝑdixi. Quid ꝓfuit: q̄ dixi ideo me veniſ-
ſe? Uentū eſt vt iplerent qḋ dixi: Suſtinui
q̄ ſimul cōtriſtarent: ⁊ nō fuit. Et † cōſolan
Alia lra. tes ⁊ nō inueni. Hoc ē nō fuit. Quod
qui ꝯſolaret. eni ſuꝑiori verſu dixit: Suſtinui q̄ ſil ꝯtri-
ſtaretur: hoc ſequēti vſu: ⁊ ꝯſolātes. Nō
aūt ſuꝑiore verſu: ⁊ nō fuit: hoc ſequēti ver
ſu: ⁊ nō inueni. Ergo altera nō ſbiecta: ſed
ſuꝑior repetita ſnīa eſt. Quā ſentētiā ſi re-
tractemus: q̄ſtio nōnulla poterit oboriri.
Nūquid eni diſcipuli eiꝰ nō ſunt ꝯtriſtati:
q̄n ductꝰ eſt ad paſſionē: q̄n ligno ſuſpen-
ſus: q̄n mortuꝰ? Ubi adeo ꝯtriſtati ſūt: vt il
la Maria magdalena q̄ ꝑmo eū vidit: gau
dēs lugētibus nūciaret quid viderit. Euā
geliū iſta loquitur: nō nr̄a ꝑſumptio: nō nr̄a
ſuſpitio ē. Cōſtat doluiſſe: cōſtat luxiſſe di
ſcipulos. Extranee mulieres flebāt: q̄n ad
paſſionē ducebatur: ad q̄s ꝯuerſus ait: Fle-
te: ſꝫ voſ: nolite flere me. Quō ǧ ſuſtinuit q̄
ſimul ꝯtriſtaretur ⁊ nō fuit? Attēdimus ⁊ iue
nimus triſtes: ⁊ lugētes: ⁊ plāgētes: vn̄ no
bis mira videtur iſta ſentētia: ſuſtinui q̄ ſil cō
triſtaretur ⁊ nō fuit: ⁊ cōſolātes ⁊ nō inueni.
Intēdamꝰ diligentiꝰ ⁊ videbimꝰ eū ſuſti-
nuiſſe q̄ ſimul ꝯtriſtaretur ⁊ n̄ fuiſſe. Cōtriſta
bantur eni illi carnalif de vita mortali: q̄ mu
tāda fuerat morte ⁊ reparāda reſurrectōe.
Hinc erat illa triſticia. De illis eni eſſe de-
buit: q̄a ceci medicū occiderūt: q̄ tāqꝫ ꝑni
cioſe febriētes frenetici: faciebāt iniuriā ei
a q̄ illis fuerat ſalus alata. Ille volebat cu
rare: illi ſeuire. Hic triſticia medico. Que
re vtrū inuenerit huiꝰ triſticie comitē. Nō
eni ait: ſuſtinui q̄ ꝯtriſtaretur ⁊ nō fuit: ſꝫ q̄
ſimul ꝯtriſtaretur: id ē ex ea re q̄ ego ꝯtriſtor
⁊ nō iueni. Petrꝰ inde plurimū amauit: ⁊
in fluctibus calcādo ſe ſine dubitatione ꝓ
iecit: ⁊ ad vocē dn̄i liberatꝰ eſt: ⁊ eū ductū
ad paſſionē amoris audacia ꝯſecutus: tn̄
turbatꝰ ter negauit. Un̄ niſi q̄ malū illi vi
debatur mori? Id eni deuitabat qḋ malum
putabat. Hoc ǧ ⁊ in dn̄o dolebat qḋ ipſe
deuitabat. Propterea ⁊ an̄ dixerat: Abſit a
te dn̄e: ꝓpitius tibi eſto dn̄e ne fiet iſtō: q̄n
meruit audire ſathanas: poſtea q̄ audie-
rat: btūs es ſimō bariona. Ergo i triſticia
quā habebat dn̄s de illis ꝓ quibꝰ orauit:
Pater ignoſce illis q̄ neſciūt q̄d faciunt:
nullū comitē iuenit. Et ſuſtinui q̄ ſimul cō
triſtaretur ⁊ nō fuit: ꝓrſus nō fuit: ⁊ ꝯſolātes
⁊ nō iueni. Qui ſūt ꝯſolātes? Proficiētes.
Ipſi eni nos ꝯſolantur: ipi ſūt ſolatio oibus
ꝑdicatoribꝰ vitatis. ¶ Et dederunt in
eſcā meā fel: ⁊ in ſiti mea potauerūt
me aceto. Factū ē q̄dē ad litterā: ⁊ euan
geliū h̄ nobis indicat: ſed intelligendū eſt
fr̄es: hoc ipm qḋ nō iueni ꝯſolātes: h̄ ipm
qḋ nō inueni q̄ ſil ꝯtriſtaretur: h̄ fuit fel meū:
h̄ mihi amaꝝ: h̄ acetū fuit. Amaꝝ ꝓpt̄ me
rorē: acetū ꝓpter vetuſtatē eoꝝ. Naqꝫ le-
gimus illi q̄dē oblatū fel: ſicut euāgeliū lo-

quit: ſꝫ i potū nō in eſcā: verūtñ ſic accipiē
dū: ⁊ ipletū qđ ħ fuerat añ ꝑdictū: dederūt
in eſcā meā fel: ⁊ i iſto ipo facto: nō ſolū in
ħ dicto myſteriū reqrē debemꝰ: ſecretū pul
ſare: veluꝫ templi ꝯſciſſum intrare: videre
ibi ſacramētū: vel qđ ita dictū ē: vel qđ ita
factū ē. Dedeꝛt inqt in eſcā meā fel: ñ ipm
qđ dedeꝛt eſca erat: potꝰ em̄ erat: ſꝫ in eſcā
dederūt. Quid? Jā dñs eſcā accepat: ⁊ in
ipaꝫ iniectū ē fel. Accepat aūt ipe eſcā ſua
uem: qñ paſcha mādūcauit cū diſcipulis
ſuis: ibi ſacramentū ſui corpis demōſtra-
uit. Jn hāc eſcā tam ſuauē: tā dulcē vnita
tis chriſti: quā cōmendauit Apl̄us dicēs.
Quia vnꝰ panis vnū corpꝰ multi ſumꝰ. Jn
hāc eſcā ſuauē qs ē q̇ det fel: niſi ꝯtradicto
res euangelij: tanꝗ̄ illi ꝑſecutores chriſti?
Minꝰ em̄ peccaueꝛt iudei crucifigētes in
terra ambulātē: ꝗ̄ qui ꝯtēnūt in celo ſedē-
tē. Qđ ḡ fecerūt iudei vt in eſcā quā iā ac-
ceperat darēt bibendū amaꝝ illū potuꝫ: ħ
faciūt q̇ male viuēdo ſcandalū inferūt ec-
cleſie: ħ faciūt heretici amaricātes: ſed nō
exaltēt in ſemetipis: Dāt fel ſup tā iocūdū
cibū. Sꝫ q̇d fac dñs? Nō admittit ad cor-
pus ſuū. Hoc ſacramentū ipe dñs qñ illi
optulerūt fel guſtauit ⁊ noluit bibē. Si nō
eoſ pateremur: nec oino guſtaremꝰ. Quia
v̇o neceſſe ē eos pati: neceſſe ē guſtari. Sꝫ
qꝛ in mēbris chriſti tales eſſe nō pñt: guſta
ri pñt: recipi in corpꝰ nō pñt. Et dederunt
in eſcā meā fel: ⁊ in ſiti mea potauerunt me
aceto. Sitiebā ⁊ acetū accepi: id ē fidē illo
rū deſideraui ⁊ vetuſtateꝫ inueni. ¶ Fiat
meſa eoꝝ corā ipſis in † muſcipulā:
Qualē muſcipulā mihi exhibuerūt: dādo
mihi talē potū: tal' muſcipula illis ſit. Qua
re ḡ corā ipſis? Sufficeret: fiat mēſa eoꝝ in
muſcipulā. Sūt tales q̇ iniqtatē ſuā noue-
rūt: ⁊ in ea ꝑtinaciſſime ꝑſeuerāt: corā ipis
fit muſcipula eoꝝ. Pernicioſi nimis ipi ſꝛ
q̇ deſcēdūt in infernū viuētes. Deniꝗ̄ de
ꝑſecutoribꝰ q̇d dictuꝫ eſt? Niſi qꝛ dñs erat
in nob: fortaſſe viuos abſorbuiſſent nos.
Quid ē viuos? Cōſentiētes illis: ⁊ ſciētes
qꝛ eis ꝯſētire ñ debebamꝰ. Ergo corā ipis
fit muſcipula ⁊ nō corrigūt. Vel qꝛ corā ip
ſis ē muſcipula nō icidāt. Ecce norūt mu-
ſcipulā: ⁊ pedē mittūt: ⁊ tenēda colla ſubij
ciūt. Quāto meliꝰ erat auerti a muſcipła:
pctm̄ cognoſcere: errorē dānare: amaritu
dinē coercere: in corpus chriſti trāſire: dñi
gl̄am q̄rere. Sꝫ tm̄ valet animi ꝑſūptio: vt
⁊ corā ipſis muſcipula ſit: ⁊ incidāt in eaꝫ.

Alia lra. t laqueū.

Obſcurent̄ oculi eoꝝ ne videāt: Deq̇t ħ:
vt qm̄ ſine cā viderūt: fiat illis ⁊ nō videre.
Fiat ḡ menſa eoꝝ corā ipſis in muſcipulā.
Corā ipis fiat in muſcipulā: nō optātis ē:
ſed ꝓphetātis. Nō vt fiat: ſed qꝛ fiet. Hoc
ſepe cōmendauimꝰ: ⁊ meminiſſe debetis:
ne qđ ꝑſaga mens in ſpū dei dicit: maluo
le depcari videat̄. Fiat ḡ: nec pōt aliter: ni
ſi vt talibꝰ iſta eueniāt. Et qm̄ videmus ꝑ
ſpiritū dei dici talia euētura malis: ad ħ in
illis ħ intelligamꝰ: vt nos talia deuitemꝰ.
Hoc em̄ nob ꝓdeſt itelligere: ⁊ ex inimicꝭ
ꝓficē. Fiat ḡ illis ⁊ in retributionē ⁊ in ſcā
dalū. Et nūq̇d iniuſtū eſt ħ? Juſtū ē. Qua-
re? Quia: Jn retributione. Nō em̄ ali
q̇d illis accideret: qđ nō debeat̄. Jn retri-
butionē fit: ⁊ in ſcādalū: qꝛ ipſi ſibi ſūt ſcā-
dalū. ¶ Obſcurent̄ oculi eoꝝ ne vi
deāt: ⁊ dorſuꝫ eoꝝ ſꝑ incurua. Hoc
ꝯſequēs eſt. Nā q̄ꝝ oculi fuerunt obſcura-
ti ne videāt: ſequit̄ vt dorſū illoꝝ icuruet̄.
Vñ hoc? Quia ceſſaueꝛt ſupna cognoſcē:
neceſſe ē vt de inferioribꝰ cogitēt. Qui bñ
audiūt ſurſum cor: curuū dorſū nō habēt.
Erecta q̇ppe ſtatura expectat ſpē repoſitā
ſibi in celo: maxīe ſi ꝑmittat theʒaurū ſuū:
q̇ ſequat̄ cor eiꝰ. At v̇o q̇ future vite ſpeꝫ ñ
intelligūt: iā excecati ď inferioribꝰ cogitāt:
⁊ hoc ē hr̄e dorſū curuū: a quo morbo dñs
mulierē illā liberauit. Alligauerat em̄ eaꝫ
ſathanas annis decē ⁊ octo: ⁊ eā curuataꝫ
erexit: ⁊ qꝛ ſabbato faciebat: ſcādaliʒati ſꝛ
iudei. Vñ ſcādaliʒati ſūt de illa erecta ipſi
curui. Et dorſum eorum ſemper incurua.
¶ Effunde ſup eos irā tuā: ⁊ † indi
gnatio ire tue cōphendat eos. Pla
na ſūt: ſꝫ tm̄ cōphendat eos q̄ſi fugiētes ag
noſcimus. Quō aūt fugituri ſūt? Jn celū?
Tu ibi es. Jn ifernū? Ades. Penas ſuas
nolūt recipe vt volēt indirectū: cōphēdat
eos indignatio ire tue: nō eos ꝑmittat effu
gere. ¶ Fiat habitatio eoꝝ deſerta:
Hoc iā in manifeſto. Quō em̄ liberationē
ſuā nō ſolū occultā cōmendauit dicēſ: Jn
tēde aie mee ⁊ redime eā: veꝝ etiā manife-
ſtā ſcđm corpꝰ adijciēs ꝓpter inimicos me
os erue me: ita ⁊ his futuras q̄ſdā calami-
tates ꝑdicit occultas: de q̇bꝰ pauloante lo
q̇bat̄. Nā q̄tus q̇ſꝗ̄ ē q̇ intelligat infelicita
tē hois cuiꝰ cor iā cecū ē? Tollant̄ illi oculi
corpis oēs hoies miſerū dictum. Perdat
oculos mētis: ſꝫ tm̄ circūfluāt oīa abūdātia
rerū: felicē appellāt: ſꝫ q̇ ſilr oclos mētis ꝑ-
diderūt. Ergo iaꝫ q̇d? Apte appareat oibꝰ

Alia lra t retributiōeo.

Alia lra. t furor.

qꝛ vindicatū ē in eis. Nā cecitas iudeoꝝ
occulta vindicta ē. Manifeſta vo q̄ ē: Fi
at habitatio eoꝝ deſerta. Et in taberna
culis eoꝝ nō ſit q̄ inhabitet. Factū ē
h̄ in ipſa ciuitate hieruſalē: in q̄ ſibi viſi ſūt
potētes clamādo aduerſus filiū dei: cruci
fige crucifige: ꝛ p̄ualēdo qꝛ potuerūt occi
dere eū q̄ mortuos ſuſcitabat: q̄ ſibi potē
tes: q̄ magni viſi ſūt. Cōſecuta ē poſtea vi
dicta dñi: expugnata eſt ciuitas: debellati
iudei: occiſa neſcio q̄t hoim milia: null⁹ il
luc nō p̄mittit̄ accedē iudeoꝝ: vbi potue
rūt aduerſus dñm clamare: ibi a dño nō p̄
mittunt̄ habitare. Perdiderūt locū furorꝭ
ſui: atq̄ vtinā vel nūc agn̄ſcant locū quietꝭ
ſue. Quid pfuit illi Caiphe dicē: Nos ſi
iſtū dimiſerim⁹ ſic: veniēt romani ꝛ tollent
nob̄ locū ꝛ gentē: Ecce ꝛ nō eū dimiſerūt
viuū: ꝛ ille viuit: ꝛ venerūt romani ꝛ tulerūt
eiſ ꝛ locū ꝛ regnū. Nō audiebam⁹ cū euā
geliū legeret̄: Hieruſalē hieruſalē q̄tieſ vo
lui ꝯgregare filios tuos: tanq̄ gallina pul
los ſuos ſb̄ alas ſuaſ ꝛ noluiſti. Ecce rliq̄t
vobis dom⁹ vr̄a deſerta. Hoc ꝛ hic dr̄: Fi
at habitatio eorū deſerta: ꝛ in tabernaculꝭ
eoꝝ nō ſit q̄ inhabitet. Nō ſit q̄ inhabitet:
ſ ex numero illoꝝ. Nā loca illa oīa ꝛ hoīb⁹
plēa ſūt: ꝛ iudeis iania. Quare h̄: Qm̄
quē tu pcuſſiſti ipi pſecuti ſūt: ꝛ ſu Alia lra. ſ nō habet.
p dolorē vulnerū meoꝝ addiderūt.
Quid ḡ peccauerūt ſi a deo pcuſſū pſecuti
ſūt: Quid aio eoꝝ iputat̄: Malicia. Naꝫ
id i chriſto factū ē qd̄ oportebat. Pati vti
q̄ venerat: ꝛ puniuit p quē paſſus eſt. Nā
Judas traditor punit⁹ eſt: ꝛ chriſt⁹ crucifi
xus eſt: ſ nos redēmit ſanguie ſuo: ꝛ puni
uit illū de p̄cio ſuo. Proiec. n. p̄ciū argēti
q̄ ab illo dñs vēditus erat: nec agnouit p̄
ciū q̄ ipſe a dño redēptus erat. Factū eſt h̄
in Juda. Sꝫ cū videam⁹ menſurā q̄ndā eſ
ſe retributiōis in oībus: nec quēq̄ poſſe p
mitti ampli⁹ ſeuire q̄ accepit ptātē: quō
illi addiderūt: aut q̄ ē iſta pcuſſio dñi: Ni
mirū ex pſona locut⁹ eſt eis: vn̄ corpus ac
cepat: vn̄ carnē aſſūpſerat: id ē generꝭ hūa
ni ipius Ade: q̄ pcuſſus eſt p̄mo morte p
ter pctm̄ ſuū. Mortales ḡ hic hoīes cū pe
na naſcunt̄: huic pene addūt q̄cūq̄ hoīes
fuerint pſecuti. Jā em̄ hic hō moritur⁹ nō
eēt: niſi illū deus pcuſſiſſet. Quid ḡ tu hō
ſeuis ampli⁹: Paꝝ ne hoī eſt qd̄ aliqn̄ mo
ritur⁹ eſt: Portat ḡ vnuſq̄ſq̄ noſtrū penā
ſuā: huic pene volūt addē q̄ nos pſequūt̄.
Hec pena pcuſſio eſt dñi. Dñs q̄ppe ſnīa

pcuſſit hoīem: q̄ die tetigeritꝭ inquit morte
moriemi. Ex hac morte carneꝫ ſuſcepat: ꝛ
vet⁹ hō noſter ſil̄ crucifix⁹ ē cū illo. Ex illi⁹
voce iſta dixit: Quē tu pcuſſiſti ipſi pſecu
ti ſūt: ꝛ ſup dolorē vulnerū meoꝝ addide
rūt. Sup quē dolorē vulnerū: Sup dolo
rē pctōꝝ ipſi addiderūt. Vulnera em̄ ſua
pctā ſua dixit. Sed ne ad caput reſpicias
ad corp⁹ aduerte: ſcđm c⁹ vocē dictū ē ab
ipſo in alio pſalmo: in q̄ vocē ſuā oñdit: qꝛ
ei⁹ primū verſū de cruce clamauit: De⁹ de
us me⁹ reſpice in me: q̄re me dereliq̄ſti. Jbi
ſecut⁹ ait: Lōge a ſalute mea v̄ba delictoꝝ
meoꝝ. Jpa ſūt vulnera inflicta a latrōib⁹
in via ei quē leuauit in iumētū ſuū: quē ſa
cerdos ꝛ leuita trāſeūtes iuenerāt ꝛ ꝯtēp
ſerāt: a q̄bus curari nō potuit. Trāſieſ aūt
ſamaritan⁹ miſert⁹ eſt ei⁹: acceſſit ꝛ in iumē
tū ppriū leuauit. Samarites aūt latine cu
ſtos interp̄tat̄. Quis aūt cuſtos niſi ſalua
tor dñs nr̄ Jeſus chriſt⁹: Qui qm̄ ſurrexit
a mortuis iā nō moritur⁹: nō dormit: neq̄
obdormiet q̄ cuſtodit iſrael. Et ſup dolorē
vulneꝝ meoꝝ addiderūt. Appone ini
q̄tatē ſup iniq̄tatē ipſoꝝ: Quid ē h̄: Alia lra. t eoꝝ.
Quis nō expaueſcat: Deo dr̄: Appone in
iq̄tatē ſup iniq̄tatē ipſorū. Vn̄ apponet de⁹
iniq̄tatē: Habet em̄ iniq̄tatē quā apponat:
Scim⁹ em̄ veꝝ eſſe qd̄ dictū ē p Paulum
aplm̄. Quid ḡ dicem⁹: Nūq̄d iniquitas ē
apud deū: Abſit. Vn̄ ḡ appone iniq̄tatem
ſup iniq̄tatē: Quō ḡ intellecturi ſum⁹: Aſ
ſit dñs vt dicam⁹: ꝛ pp̄ter fatigationē vr̄aꝫ
breuiter dicē valeam⁹. Jniq̄tas ipoꝝ erat:
qꝛ hoīem iuſtuꝫ occiderūt. Addita ē alia:
qꝛ filiū dei crucifixerūt. Seuire ipſoꝝ tāq̄
in hoīeꝫ fuit. Sꝫ ſi cognouiſſēt: nūq̄ dñm
glorie crucifixiſſent. Jlli i iniq̄tate ſua tāq̄
hoīem occidē voluerūt. Appoſita ē iniq̄tas
ſup iniquitatē ipſoꝝ: vt filiū dei crucifige
rēt. Quis hāc iniq̄tatē appoſuit: Jlle q̄ di
xit: Forte reuerebūt̄ filiū meū: ipm̄ mittaꝫ.
Solebāt. n. occidē miſſos ad ſe ſeruos: ex
actores locatiōis atq̄ mercedis. Miſit ip
ſū filiū: vt ꝛ ipm̄ occiderēt: Appoſuit iniq̄ta
tē ſup iniq̄tatē ipſoꝝ. Et h̄ de⁹ ſeuiendo fe
cit: an potius iuſte retribuēdo: Fiat em̄ illꝭ
inq̄t in retributionē: ꝛ in ſcandalū. Meriti
erāt ſic excecari vt filiū dei nō agnoſcerēt.
Et h̄ fecit de⁹: apponēs iniquitatē ſup ini
quitatē ipſoꝝ: nō vulnerādo: ſed nō ſanā
do. Quō em̄ auges febrē: auges morbuꝫ:
nō morbū adhibēdo: ſed nō ſuccurrēdo.
Sic qꝛ tales fuerūt vt curari nō mererent̄:

in ipſa malicia quodāmō ꝑfecerunt: ſicut
dictū eſt: Mali aūt ⁊ facinoroſi: ꝓficiūt in
peius. Et appoſita eſt iniquitas ſup iniqta
tē ipſoꝝ. Et nō intrēt in tua iuſticia. (Alia lra. iuſticiā tuā.)
Hoc planū ē. Deleant̄ de libro vi
uentiū: Aliqñ eñ illic ſcripti erant? Fra
tres nō ſic accipere debemus: ꝙ quēꝗ de⁹
ſcribat i libro vite: ⁊ deleat illū. Si hō dixit:
Quod ſcripſi ſcripſi: de titulo vbi ſcriptū
erat: Rex iudeoꝝ: deus quēꝗ ſcribit ⁊ de
let? Preſcius eſt: Predeſtinauit oēs ante
ꝯſtitutionē mundi regnaturos cū filio ſuo
in vita eterna. Hos qs ꝯſcpſit: ipſos cōti
net liber vite. Deniꝗ in apocalypſi quid
ait ſpūs dei: cū de pſſuris ab añchriſto fu
turis loquereť eadē ſcriptura: Cōſentiēt
illi inqt oēs: qui nō ſūt ſcripti in libro vite.
Proinde ſine dubitatione nō erūt ꝯſenſu
ri q̄ ſcripti ſunt. Iſti ģ quō inde deleñť: vbi
nūꝗ ſcripti ſūt? Hoc dictū eſt ẜm ſpem ip
ſoꝝ: qꝛ ipſi ſe ſcriptos putabāt. Quid ē de
leanť de libro vite: ⁊ ipſis ꝯſtet nō illos ibi
eſſe? Ex hac locutiōe dictū eſt in alio pſal
mo: Cadēt a latere tuo mille: ⁊ dena milia
a dexteris tuis: id ē multi ſcādalizabunť: ⁊
ex eo numero q̄ ſe ſperabāt ſeſſuros tecū:
⁊ ex eo numero q̄ ſe ſperabant ſtaturos ad
dexterā tuā ſepati ab hedis ſiniſtris: nō qꝛ
cū ibi ſteterit aliqs: poſtea cadet: aut ſede
rit cū illo qſꝗ: abijcieť: ſed qꝛ multi caſuri
erāt i ſcādalū: q̄ iā ibi ſe eſſe putabāt: id ē
multi q̄ ſe ſpabāt ſeſſuros tecuȝ: multi q̄ ſe
ſpauerāt ſtaturos ad dexteram: ipſi caſuri
ſūt. Sic ģ ⁊ hic illi q̄ ſe ſperabāt tanꝗ meri
to iuſticie ſue in libro ſcptos dei: quib⁹ dr:
Scrutamī ſcpturas: in quib⁹ putatis vos
vitā eternā habere. Cū ꝑducta fuerit dam
natio eoꝝ etiā ad cognitionē eoꝝ: delebū
tur de libro viuentiū: id ē nō ibi ſe eſſe cog
noſcēt. Nā verſus q̄ ſequiť exponit qd̄ di
ctū eſt. Et cū iuſtis nō ſcribanť. Di
xit ģ deleanť ẜm ſpem eoꝝ: Scdm aūt eq
tatē tuā qd dico? Nō ſcribanť. Paup
⁊ dolēs ego ſū: Quare h̄? An vt agſce
rem⁹ qd̄ ꝑ amaritudinē ai maledicat paup
iſte? Multa. n. dixit q̄ ilľ eueniāt: ⁊ qſi ei di
cēm⁹: vt qd talia? Noli tm̄: rñdet paup ⁊
dolēs ego ſū. Perduxeřt me ad egeſtatē:
ad iſtū dolorē depoſueřt: iō iſta dico. Nō ē
tñ ſtomachatio maledicētis: ẜ ꝑdicatio ꝓ
phetātis. Nā d̄ pauptate ſua ⁊ dolore ſuo
quedā q̄ poſteri⁹ dicit cōmēdatur⁹ eſt nob:
vt diſcam⁹ eſſe paupes ⁊ dolētes. Bti eñ
paupes qm̄ ipoꝝ ē regnū celoꝝ: ⁊ bti qui
lugēt: qm̄ ipi ꝯſolabūť. Hoc ģ ipſe ꝑus iā
nob oñdit: ⁊ iō paup ⁊ dolēſ ego ſū. Totū
corp⁹ ei⁹ h̄ dicit. Corpus chriſti in hac ter
ra paup ē ⁊ dolēs: ẜ ſunt diuites chriſtiani:
Proꝛſus ſi xpiāi ſūt: paupes ſūt i cōpati
one diuitiaꝝ celeſtiū qs ſperāt: oē aurū ſu
um harenā deputāt. Paup ⁊ dolens ego
ſū. Et ſal⁹ vulť tui de⁹ ſuſcepit me. (Alia lra. ſalus tua.)
Nūqd deſert⁹ eſt paup iſte: qñ tu dignaris
pannoſū paupem applicare ad mēſaȝ tuā?
Porro aūt pauperē iſtū ſalus vulť⁹ dei ſu
ſcepit: in vultu ſuo abſcōdit eius egeſtatē.
De illo qppe dictū ē: Abſcōdes eos in ab
ſcōdito vulť⁹ tui. In illo aūt vultu q̄ ſint di
uitie vulť noſſe? Diuitie iſte h̄ tibi pſtāt vt
qd̄ vis: qñ vis ꝑndeas: ille vo vt nūꝗ eſu
rias. Paup ⁊ dolēs ego ſū: ⁊ ſal⁹ vulť⁹ tui
de⁹ ſuſcepit me. Ad quā rē? Vt iā non ſim
paup: ñ ſim dolēs. Laudabo nomē
dei cū cātico magnificabo eū i lau (Alia lra. ter.)
de. Iā dictū ē: paup iſte laudat nomē dei
cū cātico: magnificat eū in laude. Qñ au
deret cātare: niſi recreat⁹ eēt a fame? Lau
dabo nomē dei cū cātico: magnificabo eū
in laude. Magne diuitie qs gemmas lau
des dei d̄ theȝauro interiore ꝓtulit. Mag
nificabo euȝ in laude: he ſunt diuitie mee:
dñs dedit: dñs abſtulit. Ergo miſer remā
ſit? Abſit. Vide diuitias: Sic dño placuit
ita factū ē: ſit nomē dñi bñdictū. Laudabo
nomē dei cū cātico: magnificabo eū in lau
de. Et placebit deo: Hoc qd̄ cū lau
do. Placebit Sup vitulū nouelluȝ
cornua ꝑducētē ⁊ vngulas. Grati⁹
illi erit ſacrificiū laudiſ: ꝗ ſacrificiū vituli.
Sacrificiuȝ laudis honorificabit me: ⁊ ibi
via eſt quā oñdā illi ſalutare dei. Immola
deo ſacrificiū laudis: ⁊ r̄dde altiſſimo vota
tua. Ergo laudabo deū: ⁊ plus ei placebit
ꝗ vitul⁹ nouell⁹: cornua ꝑducēs ⁊ vngu
las. Ampli⁹ ģ placebit deo laus ei⁹ exiens
de ore meo: ꝗ magna victima adducta ad
arā ipſius. An aliqd de cornib⁹ ⁊ vnguľ vi
tuli hui⁹ dicēdū ē? Qui bñ inſtruct⁹ eſt: et
laude dei opulēt⁹: ⁊ cornua debet hr̄e qb⁹
aduerſariū vētilet: ⁊ vngulas quib⁹ terraȝ
excitet. Noſtis eñ h̄ facere vitulos pube
ſcētes: ⁊ in taurinā audaciaȝ grādeſcētes.
Nā iō nouellus ē ꝓpter viā nouā. Aliqs ģ
heretic⁹ forte cōtradicit: cornibus ventile
tur: alius non cōtradicit: ſed tamē terrenū
abiecte ſapit: vnguľ exciteť. Ergo ſup hūc
vituluȝ tibi placebit laudatio mea: Nā illā
poſt paupertatē ⁊ doloreȝ in eterna ſocie

tate angeloꝝ: vbi nec aduerſariꝰ erit in cer
tamine vētilandus: nec piger de terra exci
Alia lr̄a. tādus. ¶ Uideāt† inopes ⁊ letētur:
† paupes. Credāt ⁊ ſpe gaudeāt: magis inopes ſunt:
vt ſaturari mereant̄: ne cum ſupbie ſaginā
ructant: neget̄ eis panis quo ſalubriter vi
uant. Querite dn̄m inopes: eſurite ⁊ ſitite.
Alia lr̄a. ipſe eſt em̄ panis q̄ de celo deſcēdit. Que
† deū. rite† dn̄m ⁊ viuet aīa veſtra. Queren-
tis panē vt viuat caro vr̄a: dn̄m querite et
viuat aīa vr̄a. ¶ Qm̄ exaudiuit pau-
peres dn̄s: Exaudiuit paupes: nec ex-
audiret paupes niſi paupes. Uis exaudi-
ri? Paup eſto: dolor de te clamet: nō faſti-
Alia lr̄a diū. Qm̄ exaudiuit paupes dn̄s. Et† cō
† vinctos. peditos ſuos nō †ſpreuit. Offenſos
† deſpexit. a ſeruis fecit eos cōpeditos: ſed clamātes
de cōpedibꝰ nō ꝯtēpſit. Que ſūt iſte cōpe
des? Mortalitas: corruptibilitas carnis:
cōpedes ſūt quibꝰ ligati ſumꝰ. Et vult̄ no
ſce iſtarū cōpedū grauitatē. Inde dr̄ cor-
pus qđ corrūpit̄ aggrauat aīam. Qm̄ ho-
mines in ſeculo eē diuites volūt: iſtis cōpe
dibus pānos querūt: ſꝫ ſufficiāt pāni cōpe
dū. Tm̄ q̄re: quātū depellēde neceſſitatis
eſt. Cū aūt ſupflua q̄ris: cōpedes tuas one
rare deſideras. In tali ḡ cuſtodia vel ſole
cōpedes remaneant: ſufficiat diei malicia
ſua. De iſta malicia clamamꝰ ad deū: qm̄
exaudiuit paupes dn̄s: ⁊ cōpeditos ſuos
Alia lr̄a nō ſpreuit. ¶ Laudēt illū celi ⁊ terra:
† reptilia. mare ⁊ oīa† repētia in eis. Uere diui
tie huiꝰ paupis iſte ſunt: ꝯſiderare creatu-
ram: ⁊ laudare creatorē. Laudēt illū celi ⁊
terra: mare: ⁊ oīa repētia ī eis. Et creatura
iſta ſola laudat deum: qm̄ ꝯſiderata ea lau
dat̄ deus. Audi ⁊ aliud. ¶ Qm̄ deꝰ ſal
uā faciet ſyon: Reparat eccleſiā ſuā: gē
tes fideles incorporat vnigenito ſuo: non
fraudat credētes in ſe p̄mio repromiſſiōis
ſue. Qm̄ deus ſaluā faciet ſyon. Et edifi
cabunt̄ ciuitates iude. Ipſe ſunt ec-
cleſie: nēo dicat: qn̄ erit iſtud vt edificēt̄ ci
uitates iude. O ſi velis agnoſcē ſtructurā
⁊ eē lapis viuꝰ: vt intres in eā. Et nūc ciuita
tes Iude edificant̄. Iuda em̄ ꝯfeſſio inter
p̄tat̄. De ꝯfeſſione hūilitatis edificant̄ ciui-
tates Iude: vt foris ab eis ſupbi remane-
ant: q̄ ꝯfiteri erubeſcūt. Quō deꝰ ſaluā fa-
Alia lr̄a. ciet ſyō. Quā ſyō? Audi in ſeq̄ntibꝰ. ¶ Et
† poſſidebit. ſemen ſuoꝝ eiꝰ †obtinebūt eā: ⁊ q
† habitabūt. diligūt nomē eiꝰ †īhabitabūt ī eā.
Pſalmꝰ finitꝰ eſt: ſed paululū iſtos duos
ꝟſus nō relinq̄mus. Admonet em̄ nos ali
q̄d: ne deſperādo in illā ſtructurā nō intre
mus. Semē inquit ſeruoꝝ eius obtinebūt
eā: Iā ḡ ſemē ſeruorū eius q̄ ſūt? Forte di-
cis: iudei nati de Abraā. Nos aūt q̄ nō ſu
mus nati de Abraā quō habebimꝰ iſtā ci
uitatē? Sꝫ nō ſūt ſemē Abrae illi iudei: q̄-
bꝰ dictū ē: Si filij Abrae eſtis facta Abrae
facite. Semē ḡ ſeruoꝝ eiꝰ: imitatores fidei
ſeruoꝝ eiꝰ obtinebūt eā. Deniqꝫ vltimus
ꝟſus ſupiorē exponit. Quaſi em̄ turbarꝰ
ne putares forte hꝰ de iudeis dici: ⁊ ſemen
ſuoꝝ eiꝰ obtinebūt eā dicēs: Nos ſemē gē
tiū ſumꝰ q̄ idola coluerūt: ⁊ demonibꝰ ſui
erunt: quid ḡ nobis in hac ciuitate ſperā-
dū ē: ſtatī ſubiecit vt p̄ſumas ⁊ ſperes: Et
q̄ diligūt nomē eiꝰ inhabitabūt in ea. Hoc
eſt em̄ ſemē ſeruoꝝ eiꝰ q̄ diligūt nomē eiꝰ.
Quia em̄ ſerui eiꝰ dilexerūt nomē eiꝰ: q̄cū
qꝫ nō diligūt nomē eiꝰ: nō ſe dicant ſemen
ſeruoꝝ eius: ⁊ qui diligūt nomē eius nō ſe
negēt ſemen ſeruorū eius.

Explicit Trac. de pſ̄. LXVIII. ¶ Incipit
Trac. de pſ̄. LXIX. ¶ Prefatio.

GRās grano tritici: q2 mori voluit
⁊ multiplicari: gr̄as vnico filio dei
dn̄o ⁊ ſaluatori nr̄o Jeſu chriſto:
q̄ mortē nr̄am ſubire nō dedignatꝰ eſt: vt
nos vita ſua dignos facēt. Ecce q2 ſinglaris
erat donec trāſiret: ſic dixit ī pſalmo: Sin-
gularis ſū ego donec trāſeā. Quia ſic erat
ſinglare granū: vt in ſe hrēt magnā multi-
tudinis fecūditatē: in q̄ntis ḡnis paſſionē
eiꝰ imitātibꝰ exultamꝰ: qm̄ natalicia marty
rū celebramꝰ. Multa ḡ mēbra eiꝰ ſub vno
capite ipo ſaluatore nr̄o caritatis ⁊ pacis vin
culo colligata: ſicut noſſe dignami: qm̄ ſe-
piſſime audiſtis vnꝰ hō ſūt: ⁊ ipoꝝ vniꝰ hois
vox ī pſalmis plerūqꝫ audit̄: ⁊ ſic clamat
vnꝰ tāqꝫ oēs: q2 oēs in vno vnꝰ ſūt. Audia
mus ḡ qm̄ laborauerūt martyres: ⁊ int̄ ma
gnas tēpeſtates odioꝝ ī hꝰ ſclo piclitati ſr̄:
nō tā corpore: qđ q̄nqꝫ poſituri erāt: ſed ip
ſa fide: ne deficiētes ⁊ forte acerbis pſecu-
tionū cedētes doloribꝰ: vel amori vite hu
ius amitterēt qđ ꝓmiſerat deꝰ: q̄ nō ſolū ꝟ
bo: ſed etiā exēplo abſtulerat oēm timorē
verbo dicēs: Nolite timere eos q̄ corpꝰ oc
cidūt: aīam aūt nō pn̄t occidere: exēplo fa
ciēs qđ verbo p̄cepit: vt nec eoꝝ verberā-
tiū manus vellet deuitare: nec alapas pcu
tientiū: nec ſaliuas cōſpuentiū: nec coro-
nā de ſpinis imponentiū: nec crucē inter-
ficientiū: nihil horū vitare voluit cum ni-
hil opus erat ꝓpter eos quibus hoc opus